

Ročník 1990

Zbierka zákonov

ČESKEJ A SLOVENSKEJ FEDERATÍVNEJ REPUBLIKY

ČESKEJ REPUBLIKY / SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 23

Vydaná 23. apríla 1990

OBSAH:

104.ZÁKON o akciových spoločnostiach

105.ZÁKON o súkromnom podnikaní občanov

106.ZÁKON, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži

107.ZÁKON, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 73/1952 Zb. o dani z obratu

104

ZÁKON

z 18. apríla 1990

o akciových spoločnostiach

Federálne zhromaždenie Česko-slovenskej federatívnej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Č A S Ť I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Akciová spoločnosť

(1) Akciová spoločnosť (ďalej len „spoločnosť“) je právnickou osobou pre podnikateľskú činnosť, ktorej základný kapitál je rozvrhnutý na určený počet podielov (akcií) s vopred určenou menovitou hodnotou.

(2) Spoločnosť je vlastníkom zaplatených pe-

ňažných prostriedkov a vecí jej odovzdaných jej účastníkmi (akcionármi), ako aj majetku nadobudnutého pri jej podnikateľskej činnosti.

(3) Názov akciová spoločnosť alebo skratka „a. s.“ musí byť uvedený v obchodnom názve spoločnosti.

§ 2

(1) Spoločnosť je spôsobilá nadobúdať práva a zaväzovať sa. Za porušenie svojich záväzkov a iných povinností zodpovedá svojim majetkom. Akcionár neručí za záväzky spoločnosti.

(2) Akcionárom na účely tohto zákona sa rozumie aj majiteľ predbežného listu.

§ 3

Akcie

(1) Akcia je cenný papier, s ktorým sú spojené práva akcionára podieľať sa podľa tohto zákona a stanov spoločnosti na jej riadení, jej zisku a na majetkovom zostatku pri zániku spoločnosti.

(2) Ak nie je v tomto zákone alebo stanovách spoločnosti ustanovené inak, vydáva spoločnosť akcie zabezpečujúce majiteľom rovnakého množstva a druhu akcií rovnaké členské práva.

(3) Ak sa vydávajú rôzne druhy akcií, musia byť v stanovách určené práva prislúchajúce jednotlivým druhom akcií. Akcie jedného druhu musia mať rovnakú menovitú hodnotu.

§ 4

(1) Akcia môže znieť na meno alebo na majiteľa.

(2) Pri akciách na meno vedie spoločnosť zoznam akcionárov, v ktorom sa zapisuje obchodný názov (meno) majiteľa akcie a jeho sídlo (bydlisko). Spoločnosť je povinná na žiadosť akcionára vydať mu výpis zo zoznamu akcionárov v časti, ktorá sa ho týka. Akciu na meno možno, pokiaľ zo stanov nevyplýva niečo iné, previesť rubopisom, v ktorom sa uvedie obchodný názov (meno) a sídlo (bydlisko) nadobúdateľa akcie, ako aj doba účinnosti prevodu. O prevode rubopisom platia inak predpisy zmenkového zákona.¹⁾

(3) Akcia na majiteľa je voľne prevoditeľná jej odovzdaním a práva z nej vyplývajúce má jej držiteľ.

(4) Na účinnosť prevodu akcie na meno voči spoločnosti sa vyžaduje zápis o prevode akcie do zoznamu akcionárov.

§ 5

Menovitá hodnota akcie je najmenej jeden tisíc Kčs alebo ich násobok bez zvyšku deliteľný tisícom. Vydanie akcie nižšej menovitej hodnoty je neplatné.

§ 6

Text akcie musí obsahovať najmenej tieto údaje:

- a) názov a sídlo spoločnosti;
- b) poradové číslo a menovitú hodnotu akcie, označenie, či ide o akciu na majiteľa alebo na meno; ak ide o akciu na meno, aj meno majiteľa;
- c) druh akcie a práva patriace podľa stanov k tomuto druhu akcie;
- d) dátum vydania, výšku základného kapitálu spoločnosti a počet akcií tohto druhu v čase vydania;
- e) podpisy dvoch členov predstavenstva oprávnených podpisovať za spoločnosť.

§ 7

(1) Akcia vydaná pred účinnosťou zápisu spoločnosti do podnikového registra a pred jej úplným splatením je neplatná.

(2) Pred účinnosťou zápisu spoločnosti do podnikového registra alebo pred úplným splatením akcie môžu zakladatelia vydať predbežný list potvrdzujúci upísané vklady v peniazoch alebo iných majetkových hodnotách a rozsah ich splatenia.

(3) Predbežný list je cenným papierom poskytujúcim plné práva akcionára. Musí byť vystavený na meno a až po účinnosti zápisu spoločnosti do podnikového registra a úplnom splatení hodnoty akcie môže sa vymeniť za akciu menovitej hodnoty, znejúcu na meno alebo na majiteľa.

(4) Za škodu spôsobenú porušením tohto ustanovenia zodpovedajú vydavatelia akcie alebo predbežného listu spoločne a nerozdielne.

§ 8

(1) Stanovy môžu určiť vydanie akcií, ktorým prislúcha prednostné právo na podiel zo zisku (prioritné akcie). Stanovami možno hlasovacie právo patriace prioritnej akcii obmedziť alebo vylúčiť.

(2) Pravidlá prednostného práva na podiel zo zisku určujú stanovy.

(3) Stanovy môžu pripustiť vydanie aj iného druhu prioritných akcií.

(4) Prioritné akcie akéhokoľvek druhu možno vydať najviac do polovice základného kapitálu spoločnosti.

§ 9

(1) Stanovy môžu určiť vydanie zamestnaneckých akcií za zvýhodnenú cenu.

(2) Zamestnanecké akcie znejú na meno a sú prevoditeľné len medzi zamestnancami a dôchodcami spoločnosti, pričom sa musia dodržať ustanovenia o prevode akcií znejúcich na meno.

(3) V prípade úmrtia alebo ukončenia pracovného pomeru s výnimkou odchodu pracovníka do dôchodku zanikajú práva zo zamestnaneckej akcie a táto akcia sa musí odovzdať spoločnosti. Pokiaľ stanovy neustanovujú inak, je spoločnosť povinná zaplatiť za túto akciu jej kurzovú cenu, prípadne jej menovitú hodnotu, ak nie je kurzová cena zaznamenaná.

(4) Podrobné podmienky pre nadobudnutie a prevod týchto akcií určia stanovy alebo valné zhromaždenie. Majitelia zamestnaneckých akcií majú inak rovnaké práva ako ostatní akcionári.

1) Zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 Zb.

§ 10

(1) Podľa stanov možno vydať akcie oprávňujúce na vyplatenie úrokov vo vopred určenej výške (úroková akcia); ich súhrnná hodnota nesmie prevyšovať desať percent základného kapitálu.

(2) Majiteľovi úrokovej akcie patrí úrok z menovitej hodnoty akcie podľa úrokovej sadzby zapísanej v akcii aj vtedy, ak nemá spoločnosť v danom roku zisk.

(3) Majiteľovi úrokovej akcie okrem úrokov patrí aj právo na dividendu presahujúcu úroky.

§ 11

(1) Stanovy môžu určiť, že spoločnosť môže až do výšky polovice základného kapitálu vydať listinu osobe, ktorá spoločnosti zaplatí určenú sumu. Z tejto listiny musí vyplývať právo požadovať po určitej dobe vrátenie zaplatenej sumy s úrokami uvedenými v listine alebo požadovať vydanie akcie alebo predkupné právo na túto akciu.

(2) Z listiny uvedenej v odseku 1 môže vyplývať aj záložné právo na majetok spoločnosti alebo prednostné právo na uspokojenie pohľadávky voči spoločnosti pred ostatnými veriteľmi.

(3) Listina môže znieť na meno alebo na majiteľa.

(4) Vydanie týchto listín nezvyšuje základný kapitál a nie sú s nimi spojené práva akcionára.

§ 12

(1) Spoločnosť môže zo svojho majetku prevyšujúceho základný kapitál získať ňou vydané a úplne splatené akcie.

(2) Celková menovitá hodnota týchto akcií, ktoré nadobudne spoločnosť do svojho vlastníctva, nesmie prevýšiť jednu tretinu základného kapitálu.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, nesmie spoločnosť na základe týchto akcií vykonávať akcionárske práva a je povinná tieto akcie do troch rokov predať.

§ 13

(1) Spoločnosť tiež môže akcie nadobudnuté podľa § 12 ods. 1 vziať z obehu.

(2) Akciu vzatú z obehu znejúcu na meno treba vymazať zo zoznamu akcionárov; akcie vzaté z obehu znejúce na meno i akcie na majiteľa treba zničiť.

(3) Vzatie akcií z obehu oznámi orgán spoločnosti do tridsiatich dní registrovému súdu za účelom zápisu v podnikovom registri.

§ 14

(1) Akcia na meno môže mať aj viac majiteľov, ktorí voči spoločnosti vystupujú ako jeden akcionár;

svoje práva môžu vykonávať iba prostredníctvom spoločného zástupcu.

(2) Ak je akcia v spoluvlastníctve dvoch alebo viacerých osôb, treba zaznamenať do zoznamu akcionárov aj meno spoločného zástupcu.

Č A S Ť I I

ZALOŽENIE AKCIOVEJ SPOLOČNOSTI

§ 15

Zakladateľ

Zakladateľom spoločnosti môže byť štát, právnická osoba aj fyzická osoba. Spoločnosť môže založiť aj jeden zakladateľ.

§ 16

Základný kapitál

(1) Základný kapitál spoločnosti nesmie byť menší ako sto tisíc Kčs.

(2) Súhrn splatených peňažných vkladov v čase založenia spoločnosti nesmie byť menší ako tridsať percent základného kapitálu, najmenej však päťdesiat tisíc Kčs.

§ 17

Upisovanie akcií

(1) Zakladatelia zabezpečujú vytvorenie základného kapitálu upisovaním akcií.

(2) Upisovanie akcií sa uskutočňuje na základe zakladateľskej zmluvy, a ak je jeden zakladateľ, podľa zakladateľského plánu. Druhopyisy alebo kópie zakladateľskej zmluvy musia byť notársky overené.

(3) Zakladateľská zmluva alebo zakladateľský plán musí obsahovať

- a) obchodný názov, sídlo, predmet podnikania a dobu trvania spoločnosti;
- b) navrhovanú výšku základného kapitálu a minimálnu výšku podielov zakladateľov na základnom kapitále;
- c) počet a výšku menovitej hodnoty akcií; ak sa majú vydať akcie rôznych druhov, ich názov a opis práv k nim patriacich;
- d) miesto, dátum prvého a posledného upisovania akcií;
- e) ak sa má časť základného kapitálu vytvoriť nepeňažným vkladom, jeho predmet a hodnotu, obchodný názov (meno) a sídlo (bydlisko) poskytovateľa nepeňažného vkladu a meno súdneho znalca, ktorý vykonal predbežné ohodnotenie tohto vkladu;

f) spôsob zvolania ustanovujúceho valného zhromaždenia akcionárov.

(4) Podmienky upisovania základného kapitálu musia byť vhodným spôsobom zverejnené.

§ 18

V zakladateľskej zmluve alebo v zakladateľskom pláne možno ako hodnotu nepeňažného vkladu označiť najviac jeho predbežnú hodnotu určenú súdnym znalcom.

§ 19

(1) K upísaniu akcií dôjde podpisom listiny upisovateľov. Upísanie akcií možno urobiť osobne, štatutárnym orgánom upisovateľa alebo prostredníctvom splnomocnenca.

(2) Upisovatelia, s výnimkou tých, ktorí poskytujú nepeňažné vklady, sú povinní zaplatiť súčasne s upísaním aspoň desať percent upisovaného obnosu na bankový účet určený zakladateľom.

§ 20

(1) Pri upísaní akcií vo väčšom počte, ako zakladatelia navrhujú vydať (vyššie upísanie), môže zakladateľ upísanie prevyšujúce navrhovaný počet akcií odmietnuť. Pokiaľ to neurobí, rozhodne o prijatí alebo odmietnutí prebytku ustanovujúce valné zhromaždenie pri konečnom určení základného kapitálu.

(2) Ak zakladatelia alebo ustanovujúce valné zhromaždenie odmietli vyššie upísanie, vráti sa odmietnutému upisovateľovi splatená suma bez zrážok do pätnástich dní odo dňa odmietnutia. Za splnenie tejto povinnosti zodpovedajú zakladatelia spoločne a nerozdielne.

§ 21

(1) Založenie spoločnosti je neúspešné, pokiaľ do posleného dňa určeného pre upísanie akcií neboli upísané akcie zodpovedajúce základnému kapitálu v navrhovanej výške.

(2) Pri neúspešnom založení spoločnosti treba do pätnástich dní vyplatiť upisovateľom nimi zaplatené sumy bez zrážok. Za splnenie tohto záväzku zodpovedajú zakladatelia spoločne a nerozdielne.

§ 22

Ustanovujúce valné zhromaždenie

(1) Zakladatelia sú povinní pozvať upisovateľa na ustanovujúce valné zhromaždenie, ktoré sa musí konať do šesťdesiatich dní odo dňa posledného úspešného úpisu akcií.

(2) Pokiaľ zakladatelia nedodržia lehotu na

zvolanie ustanovujúceho valného zhromaždenia podľa odseku 1, sú upisovatelia oslobodení od svojich záväzkov a môžu požadovať späť zaplatenú sumu. Za vyplatenie zloženej sumy bez zrážok zodpovedajú zakladatelia spoločne a nerozdielne.

(3) Do začatia ustanovujúceho valného zhromaždenia je upisovateľ povinný sumu splatenú pri upísaní doplniť na tridsať percent menovitej hodnoty upísaných akcií. Toto ustanovenie neplatí pre tých, ktorí poskytujú nepeňažný vklad.

§ 23

Ustanovujúce valné zhromaždenie

a) konštatuje, že základný kapitál bol upísaný a splatilo sa aspoň jeho tridsať percent, najmenej však 50 000 Kčs;

b) prijme alebo odmietne vyšší úpis akcií;

c) rozhodne o zriadení spoločnosti;

d) schváli stanov spoločnosti;

e) rozhoduje o výhodách patriacich zakladateľom a o potvrdení prípadných samostatných dohôd urobených v priebehu zakladania spoločnosti so zakladateľmi alebo s inými osobami, pokiaľ majú mať účinky pre spoločnosť;

f) rozhodne o hodnote nepeňažných vkladov (prínosov) a o lehote na ich poskytnutie;

g) zvolí na prvý rok predstavenstvo a dozornú radu, s výnimkou prípadu, keď si zakladatelia toto právo vyhradili v zakladateľskej zmluve;

h) zvolí revízorov účtov spoločnosti.

§ 24

(1) Ustanovujúce valné zhromaždenie je spôsobilé sa uznášať, ak sú prítomní upisovatelia, ktorí úhrnom upísali aspoň polovicu základného kapitálu.

(2) Pre rozhodnutie ustanovujúceho valného zhromaždenia sa vyžaduje prostá väčšina upísaných akcií prítomných upisovateľov. Od zakladateľskej zmluvy alebo od zakladateľského plánu sa však môže odchýliť len v prípade jednomyselného rozhodnutia všetkých ritomných upisovateľov. Ustanovujúce valné zhromaždenie nesmie určiť vyššiu hodnotu nepeňažných vkladov, než je hodnota uvedená v zakladateľskej zmluve alebo hodnota určená súdnym znalcom, a nesmie zmeniť výhody patriace zakladateľom.

(3) Pri rozhodovaní o nepeňažných vkladoch a o výhodách patriacich zakladateľom nesmú dotknutí upisovatelia hlasovať.

(4) O ustanovujúcom valnom zhromaždení treba vyhotoviť notársku zápisnicu.²⁾

§ 25

Jednorazové založenie spoločnosti

(1) Pokiaľ sa v zakladateľskej zmluve zakladatelia dohodnú, že sami splatia celý základný kapitál v určenom pomere, nevyžaduje sa upísanie akcií a konanie ustanovujúceho valného zhromaždenia.

(2) Pri jednorazovom založení spoločnosti sa zakladatelia dohodnú o vymenovaní členov predstavenstva, dozornej rady a o stanovách.

(3) Vo veciach, ktoré nie sú upravené v odsekoch 1 a 2, platia všeobecné ustanovenia o založení spoločnosti primerane.

(4) Ustanovenia odsekov 2 a 3 platia primerane aj v prípade, že výlučným zakladateľom spoločnosti je právnická osoba, ktorá splatí celý základný kapitál.

§ 26

Stanovy

(1) Stanovy musia určiť

- a) obchodný názov a sídlo spoločnosti;
- b) dobu jej trvania;
- c) predmet podnikania;
- d) výšku základného kapitálu a podmienky splatenia akcií;
- e) počet a menovitú hodnotu akcií, ako aj formu akcií (na meno alebo na majiteľa);
- f) spôsob zápisu spoločnosti do podnikového registra;
- g) spôsob zvolania valného zhromaždenia, určenie postupu pre prípad spôsobilosti a nespôsobilosti valného zhromaždenia na uznávanie sa, podmienky a spôsob výkonu hlasovacieho práva akcionárov;
- h) počet členov predstavenstva, dozornej rady a revízorov účtov, spôsob ich voľby, určenie ich právomocí a funkčné obdobie;
- i) zásady pre zostavovanie bilancie a pravidlá rozdeľovania zisku spoločnosti;
- j) spôsob, ktorým sa uverejňujú skutočnosti predpísané zákonom alebo stanovami;
- k) dôsledky porušenia povinnosti splatiť včas upísané akcie;
- l) výšku a použitie rezervného fondu.

(2) Podľa potreby stanovy ďalej upravujú najmä

- a) pre prípad vydania rôznych druhov akcií ich pomenovanie, počet, menovité hodnoty a práva k nim patriace;
- b) pravidlá pre prípad vydania listín podľa § 11;
- c) možnosti vzatia akcie z obehu včítane postupu, ktorý treba dodržať;
- d) rozsah oprávnenia predstavenstva pre prípad zvýšenia základného kapitálu (§ 69).

§ 27

Zápis spoločnosti do podnikového registra

(1) Spoločnosť vzniká odo dňa zápisu do podnikového registra. Žiadosť o zápis do podnikového registra podpisujú všetci členovia predstavenstva.

(2) Registrový súd vykoná zápis, iba ak sa preukáže, že

- a) sa konalo ustanovujúce valné zhromaždenie, ak je jeho konanie predpísané;
- b) upísovatelia upísali celý základný kapitál;
- c) sa splatilo aspoň tridsať percent základného kapitálu;
- d) sa priložili schválené stanovy a notárska zápisnica o ustanovujúcom valnom zhromaždení;²⁾
- e) identifikačné číslo pridelil príslušný orgán štátnej štatistiky.

(3) Ak sa na hospodársku činnosť, ktorá má byť predmetom podnikania spoločnosti, alebo na založenie spoločnosti vyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov, vykoná registrový súd zápis, len ak sa mu toto povolenie predložilo.

Č A S Ť I I I

POVINNOSTI A PRÁVA AKCIONÁRA

§ 28

Akcionár je povinný zaplatiť spoločnosti úplnú hodnotu akcií do jedného roka od zápisu spoločnosti do podnikového registra. V tomto období je povinný splácať hodnotu akcií v lehote určenej v stanovách.

§ 29

(1) Pokiaľ akcionár uhradí splátku na akciu s omeškaním, je povinný zaplatiť úrok vo výške dvadsať percent ročne zo sumy, s ktorej platením je v omeškaní.

2) § 100 zákona č. 95/1963 Zb. o štátnom notárstve a o konaní pred štátnym notárstvom (notársky poriadok).

(2) Pokiaľ akcionár neuhradí splátku do šesťdesiatich dní odo dňa výzvy, je predstavenstvo oprávnené vyhlásiť vydaný predbežný list za neplatný so stratou akcionárskych práv; súčasne môže umožniť upísanie tohto podielu inej osobe. Zo získanej sumy sa najskôr uspokojia nároky spoločnosti a zostávajúca časť sa vydá bývalému akcionárovi.

§ 30

Ak akcionár prevedie predbežný list na inú osobu pred splatením celej menovitej hodnoty akcie, zodpovedá za záväzok zaplatiť zvyšok upísaného kapitálu ako ručiteľ.

§ 31

(1) Akcionár má právo na podiel zo zisku, ktorý valné zhromaždenie podľa ročnej účtovnej závierky určilo na rozdelenie (dividendu), zodpovedajúci jeho akciám (predbežným listom).

(2) V prípade zániku spoločnosti má akcionár právo na podiel z majetku, ktorý možno rozdeliť po ukončení likvidácie, zodpovedajúci jeho akciám (predbežným listom).

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nedotýkajú osobitných práv niektorých akcií podľa stanov.

(4) Plniť akcionárovi na úkor základného kapitálu nie je prípustné, s výnimkou prípadu, keď ide o zníženie základného kapitálu.

§ 32

(1) Po dobu trvania spoločnosti ani v prípade jej zániku akcionár nemôže žiadať vrátenie majetkového vkladu.

(2) Akcionár nie je povinný vrátiť dividendy prijaté dobromyseľne.

§ 33

(1) Každý akcionár je oprávnený zúčastniť sa na valnom zhromaždení, požadovať vysvetlenie a podávať pripomienky. Na základe akcie s hlasovacím právom je akcionár oprávnený podávať návrhy a hlasovať o nich, ako aj o návrhoch iných akcionárov.

(2) Predstavenstvo je povinné podať v záležitosti navrhnutých do programu rokovania valného zhromaždenia potrebné informácie najneskôr osem dní pred dňom konania valného zhromaždenia každému akcionárovi, ktorý o to včas písomne požiada.

(3) Predstavenstvo zverejní spôsobom určeným v stanovách aspoň podstatné údaje o ročnej účtovnej závierke, návrhu na rozdelenie zisku a o správe predstavenstva a dozornej rady, a to najmenej tridsať dní pred valným zhromaždením.

§ 34

(1) Hlasovacie právo patriace akcii sa spravuje menovitou hodnotou akcie.

(2) Stanovy môžu obmedziť výkon hlasovacieho práva určením najvyššieho počtu hlasov jedného akcionára.

§ 35

(1) Spôsob výkonu hlasovacieho práva určia stanovy.

(2) Akcionár nemôže vykonať svoje hlasovacie právo, ak porušil povinnosť týkajúcu sa splácania upísaných akcií.

§ 36

(1) Akcionár môže vykonať svoje hlasovacie právo na valnom zhromaždení aj prostredníctvom splnomocnenca. Splnomocnencom nemôže byť člen predstavenstva, dozornej rady a revízor účtov.

(2) Splnomocnenie na zastupovanie platí len pre jedno valné zhromaždenie včítane prípadu jeho opakovaného zvolania z dôvodu jeho nespôsobilosti uznávať sa. Splnomocnenie sa musí odovzdať predstavenstvu do začatia valného zhromaždenia.

§ 37

Ak dividendy patriace niektorej prioritnej akcii s obmedzením alebo vylúčením hlasovacieho práva spoločnosť v niektorom roku nevyplatí alebo ich vyplatí iba čiastočne a neposkytne túto výplatu ani v nasledujúcom roku, nadobudnú prioritné akcie hlasovacie právo, ktoré možno vykonávať až dovtedy, než spoločnosť uhradí nevyplatené dividendy.

§ 38

(1) Predstavenstvo zvolá valné zhromaždenie, ak o to žiadajú s udaním účelu a dôvodu akcionári, ktorých akcie predstavujú aspoň desatinu základného kapitálu.

(2) Ak sa o zvolanie valného zhromaždenia požiadalo podľa odseku 1 a predstavenstvo do tridsiatich dní valné zhromaždenie nezvolalo, zvolá ho na žiadosť akcionárov uvedených v odseku 1 v tej istej lehote registrový súd.

§ 39

(1) Akcionári, ktorých akcie predstavujú aspoň desatinu základného kapitálu a majú hlasovacie právo, môžu s udaním účelu a dôvodu požiadať predstavenstvo, aby zaradilo niektorú otázku na program rokovania valného zhromaždenia. Stanovy môžu poskytnúť toto právo aj akcionárom, ktorých akcie predstavujú menší podiel základného kapitálu.

(2) Akcionári môžu uplatniť právo podľa odseku 1 do ôsmich dní odo dňa zvolania valného zhromaždenia.

(3) Predstavenstvo je povinné podanie podľa odseku 1 zaradiť do programu rokovania valného zhromaždenia a je povinné zverejniť ho do ôsmich dní spôsobom zodpovedajúcim vyhláseniu valného zhromaždenia.

(4) Ak predstavenstvo nesplní povinnosť podľa odseku 3, doplní program rokovania valného zhromaždenia na žiadosť akcionárov, ktorí podanie podali, registrový súd, a to do troch dní odo dňa doručenia žiadosti.

§ 40

(1) Akcionári, ktorých akcie predstavujú aspoň desatinu základného kapitálu, môžu požiadať dozornú radu s udaním účelu a dôvodu o preskúmanie podnikateľskej činnosti spoločnosti.

(2) Ak dozorná rada nevyhoví žiadosti podanej podľa odseku 1 do tridsiatich dní, môžu sa akcionári uvedení v odseku 1 obrátiť na valné zhromaždenie (§ 39).

§ 41

(1) O súdne zrušenie protiprávneho rozhodnutia valného zhromaždenia môže požiadať ktorýkoľvek akcionár aj ktorýkoľvek člen predstavenstva alebo dozornej rady.

(2) Pokiaľ o zrušenie požiada člen predstavenstva, zastupuje spoločnosť v spore člen dozornej rady zvolený radou. Pokiaľ o zrušenie požiada člen dozornej rady, súd určí pre zastupovanie spoločnosti opatrovníka.

(3) Ten, kto žiada o zrušenie rozhodnutia, je povinný zložiť na súde zábezpeku vo výške menovitej hodnoty aspoň jednej akcie, najviac však 10 000 Kčs.

(4) Právoplatným rozsudkom sú viazaní aj všetci akcionári.

Č A S Ť I V

ORGANIZÁCIA AKCIOVEJ SPOLOČNOSTI

§ 42

Valné zhromaždenie

Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom spoločnosti; všetci akcionári spoločnosti majú právo zúčastniť sa na jeho rokovaní.

§ 43

Do výlučnej pôsobnosti valného zhromaždenia patrí

- a) schválenie a zmena stanov;
- b) zvýšenie a zníženie základného kapitálu;
- c) zmena práv patriacich jednotlivým druhom akcií;
- d) rozhodnutie o zániku spoločnosti;
- e) voľba, odvolanie a určenie odmiem (tantiém) členom predstavenstva, dozornej rady a revízorov účtov;
- f) schválenie ročnej účtovnej závierky a rozdelenie ročného zisku;
- g) rozhodnutie o vydaní vymeniteľných alebo prioritných listín podľa § 11;
- h) rozhodnutie vo všetkých otázkach, ktoré tento zákon alebo stanovy zverujú do výlučnej pôsobnosti valného zhromaždenia.

§ 44

(1) Valné zhromaždenie sa musí zvolávať v lehotách určených stanovami, najmenej však raz ročne. V prípade potreby možno valné zhromaždenie zvolať kedykoľvek.

(2) Valné zhromaždenie zvoláva predstavenstvo, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Valné zhromaždenie sa musí zvolať spôsobom predpísaným stanovami, a to aspoň tridsať dní vopred. Pozvánka musí obsahovať

- a) názov a sídlo spoločnosti;
- b) termín a miesto konania valného zhromaždenia;
- c) program rokovania valného zhromaždenia;
- d) podmienky stanov pre výkon hlasovacieho práva.

(4) Ak sa vydali akcie znejúce na majiteľa, je potrebné zvolanie valného zhromaždenia vhodným spôsobom uverejniť v lehote uvedenej v odseku 3.

§ 45

(1) Akcionári prítomní na valnom zhromaždení sa zapisujú do prezenčnej listiny, v ktorej musí byť uvedený obchodný názov (meno) akcionára alebo splnomocnenca, jeho sídlo (bydlisko), čísla jeho akcií a počet hlasov, ktoré mu podľa akcií patria.

(2) Platnosť prezenčnej listiny potvrdzuje svojím podpisom predseda valného zhromaždenia a zapisovateľ.

§ 46

(1) Valné zhromaždenie je spôsobilé uznášania, ak sú prítomní akcionári majúci viac ako polovicu akcií oprávňujúcich hlasovať.

(2) Ak valné zhromaždenie nie je spôsobilé uznášania, druhé valné zhromaždenie, ktoré treba zvoliť v pätnásťdňovej lehote s nezmeneným programom rokovania, je spôsobilé uznášania bez ohľadu na počet prítomných.

(3) O záležitostiach, ktoré neboli uvedené vo zverejnenom programe rokovania, možno rozhodnúť iba vtedy, ak sú prítomní všetci akcionári a jednomyseľne súhlasia s prerokúvaním tejto záležitosti.

§ 47

Valné zhromaždenie rozhoduje v záležitostiach uvedených v § 43 písm. a) až d) aspoň dvojtretinovou väčšinou platných hlasov; v ostatných záležitostiach, pokiaľ stanovy nepredpisujú kvalifikovanú väčšinu, rozhoduje valné zhromaždenie prostou väčšinou hlasov.

§ 48

Rozhodnutie valného zhromaždenia, ktoré mení práva patriace niektorému druhu akcií v ich neprospech, nadobudne platnosť, ak aspoň trojštvrťinová väčšina akcionárov predstavujúcich spomenutý druh akcií súhlasí s rozhodnutím spôsobom predpísaným stanovami; ak spôsob nie je upravený, použijú sa ustanovenia o valnom zhromaždení primerane.

§ 49

(1) Valné zhromaždenie zvolí najprv predsedu, zapisovateľa, dvoch overovateľov zápisnice a osoby, ktoré poverí sčítaním hlasov.

(2) O valnom zhromaždení sa vyhotovuje zápisnica, ktorá obsahuje

- a) názov a sídlo spoločnosti;
- b) miesto a čas valného zhromaždenia;
- c) meno predsedu valného zhromaždenia, zapisovateľa, osôb potvrdzujúcich správnosť vyhotovenia zápisnice (overovateľov) a mená osôb sčítajúcich hlasy;
- d) dôležitejšie udalosti v priebehu valného zhromaždenia a vyslovené vyhlásenia. Písomné podania a vyhlásenia sa pripájajú k zápisnici;
- e) rozhodnutie valného zhromaždenia s uvedením počtu hlasov pre, proti a počet nehlasujúcich;
- f) protest akcionára, člena predstavenstva alebo dozornej rady proti niektorému rozhodnutiu, pokiaľ protestujúci o to požiada.

(3) Zápisnicu podpisujú zapisovateľ a predseda valného zhromaždenia a správnosť zápisnice potvrdia dvaja overovatelia.

(4) Predstavenstvo je povinné zabezpečiť vyho-

tovenie zápisnice do tridsiatich dní odo dňa ukončenia valného zhromaždenia; spolu s oznámením o zvolaní valného zhromaždenia a prezenčnou listinou sa uchováva v archíve spoločnosti po celú dobu jej trvania.

(5) Ktorýkoľvek akcionár môže požiadať predstavenstvo o vydanie výťahu zo zápisnice alebo o kópiu zápisnice valného zhromaždenia.

§ 50

Predstavenstvo

(1) Predstavenstvo volí valné zhromaždenie z akcionárov alebo z iných osôb. Valné zhromaždenie sa môže tiež uzniesť, že pokiaľ počet členov predstavenstva neklesne na polovicu, doplní ich počet predstavenstvo kooptáciou. Nasledujúce valné zhromaždenie buď kooptovaných členov predstavenstva potvrdí, alebo zvolí nových.

(2) Predstavenstvo sa skladá z aspoň troch a najviac z jedenástich členov. Predsedu predstavenstva volia jeho členovia.

(3) Predstavenstvo je štatutárnym orgánom spoločnosti. Zastupuje spoločnosť voči tretím osobám, pred súdom a pred inými orgánmi; vytvára a riadi organizáciu práce spoločnosti a vykonáva zamestnávateľské práva.

(4) Spôsob, ktorým zaväzujú členovia predstavenstva spoločnosť, určia stanovy a zapisuje sa do podnikového registra.

§ 51

Stanovy, rozhodnutia valného zhromaždenia alebo dozorná rada môže obmedziť právo predstavenstva na zastupovanie spoločnosti; toto obmedzenie je však voči tretím osobám neúčinné. Za škodu spôsobenú prekročením rozsahu svojho oprávnenia zodpovedajú členovia predstavenstva voči spoločnosti spoločne a nerozdielne.

§ 52

(1) Predstavenstvo zodpovedá za vypracovanie ročnej účtovnej závierky a návrhu na rozdelenie zisku.

(2) Predstavenstvo vyhotoví správu o podnikateľskej činnosti, o stave majetku spoločnosti a o jej obchodnej politike pre valné zhromaždenie v obdobiach, ktoré určujú stanovy, najmenej však raz ročne.

(3) Predstavenstvo zabezpečuje riadne vedenie účtovníctva a obchodných kníh spoločnosti.

§ 53

Predstavenstvo je povinné zvolať zhromaždenie a súčasne upovedomiť dozornú radu, pokiaľ

- a) zistí, že spoločnosť stratila jednu tretinu základného kapitálu, alebo
- b) spoločnosť je platobne neschopná po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

§ 54

(1) Člen predstavenstva

- a) nesmie v rámci pôsobnosti spoločnosti uzavierať obchody vo vlastnom mene;
- b) nesmie byť neobmedzene ručiacim členom inej spoločnosti s podobným predmetom činnosti;
- c) nesmie byť vedúcim predstaviteľom inej spoločnosti s podobným predmetom činnosti.

(2) Pokiaľ člen predstavenstva poruší niektorý zo zákazov uvedených v odseku 1, spoločnosť

- a) môže požadovať náhradu škody;
- b) namiesto náhrady škody môže žiadať, aby člen predstavenstva prenechal spoločnosti obchod uzavretý pre seba alebo
- d) aby vydal spoločnosti svoj prospech z obchodu uzavretého na účet iného alebo previedol na spoločnosť zodpovedajúce nároky.

(3) Nárok spoločnosti podľa odseku 2 zaniká za tri mesiace odo dňa, keď sa ostatní členovia predstavenstva o tejto skutočnosti dozvedeli, najneskôr však po uplynutí jedného roka od jeho vzniku.

§ 55

Dozorná rada

(1) Každá spoločnosť je povinná vytvoriť dozornú radu, ktorá musí mať aspoň troch členov.

(2) Členov dozornej rady volí valné zhromaždenie z akcionárov alebo z iných osôb. Za člena dozornej rady nesmie valné zhromaždenie zvoliť pracovníka spoločnosti.

(3) Ak počet pracovníkov spoločnosti v hlavnom pracovnom pomere prevyšuje dvesto osôb v ročnom priemere, volí tretinu členov dozornej rady zhromaždenie pracovníkov spoločnosti z radov jej pracovníkov.

§ 56

(1) Dozorná rada je oprávnená overovať postup vo veciach spoločnosti, kedykoľvek nahliadať do účtovných dokladov a spisov spoločnosti a zisťovať stav spoločnosti.

(2) Dozorná rada je povinná preskúmať ročnú účtovnú závierku, bilancie a návrhy na rozdelenie

zisku a podávať o výsledku preskúmania každý rok správu valnému zhromaždeniu.

§ 57

(1) Členovia dozornej rady sa zúčastňujú na valnom zhromaždení spoločnosti; na program valného zhromaždenia môžu dať svoje podania.

(2) Ak sa v dozornej rade názor predstaviteľov pracovníkov líši od názoru ostatných členov rady, treba oznámiť aj tento menšinový názor.

§ 58

(1) Dozorná rada zvolá valné zhromaždenie, ak to vyžaduje záujem spoločnosti.

(2) V spore začatom proti predstavenstvu alebo proti členom predstavenstva zastupuje spoločnosť dozorná rada.

§ 59

(1) Dozorná rada vykonáva svoje práva spoločne alebo svojimi jednotlivými členmi. Vykonávanie kontroly môže dozorná rada aj natrvalo rozdeliť medzi svojich jednotlivých členov. Rozdelením kontrolných činností nie je však dotknutá zodpovednosť člena dozornej rady ani jeho právo vykonávať ďalšie kontrolné činnosti.

(2) Pokiaľ v spoločnosti pracuje kontrolný orgán, je podriadený dozornej rade.

§ 60

Ustanovenia § 54 sa vzťahujú takisto na členov dozornej rady.

§ 61

Revízori účtov

(1) Každá spoločnosť musí zvoliť aspoň jedného revízora účtov spoločnosti. Revízora účtov volí valné zhromaždenie z radov akcionárov alebo iných osôb.

(2) Revízor účtov vykonáva úkony, ktoré mu ustanovuje tento zákon, iné právne predpisy, stanov a valné zhromaždenie.

§ 62

Akciová spoločnosť s jednou osobou

(1) Spoločnosť možno založiť aj tým spôsobom, že jediným akcionárom je právnická osoba.

(2) Spoločnosť s jednou osobou vzniká aj v tom prípade, keď vlastnícke právo ku všetkým akciám získa jeden akcionár.

§ 63

Pre spoločnosť s jednou osobou inak platia primerane ustanovenia tohto zákona týkajúce sa spoločnosti s tým, že práva valného zhromaždenia v prípade uvedenom v § 62 ods. 1 vykonáva zakladateľ a v prípade uvedenom v § 62 ods. 2 vykonáva akcionár.

Č A S Ť V**ZVÝŠENIE A ZNÍŽENIE ZÁKLADNÉHO KAPITÁLU**

§ 64

Zvýšenie základného kapitálu

(1) Spoločnosť môže zvýšiť základný kapitál, len ak akcionári úplne splatili súhrn menovitých hodnôt skôr vydaných akcií, s výnimkou prípadu uvedeného v § 68.

(2) Zvýšenie základného kapitálu je možné upísaním nových akcií, premenou majetku spoločnosti prevyšujúceho základný kapitál na základný kapitál alebo výmenou listín podľa § 11 za akcie.

§ 65

(1) O zvýšení základného kapitálu rozhoduje valné zhromaždenie na návrh predstavenstva. V oznámení o zvolaní valného zhromaždenia okrem údajov uvedených v § 44 ods. 3 treba uviesť

- dôvody zvýšenia základného kapitálu, spôsob a najnižšiu hodnotu zvýšenia;
- návrh úpravy stanov ohľadne zvýšenia základného kapitálu;
- počet a menovitú hodnotu nových akcií;
- ak sa vydáva nový druh akcií, práva im patriace, ako aj rozhodnutie o tom, ktoré práva patriace skôr vydaným akciám budú tým dotknuté a akým spôsobom;
- ak je zvýšenie základného kapitálu vykonávané upísaním akcií, dátum prvého a posledného upísania;
- ak je zvýšenie základného kapitálu vykonávané nepeňažnými vkladmi, zodpovedajúci návrh hodnoty vkladov.

(2) Zvýšenie základného kapitálu vykoná predstavenstvo.

§ 66

(1) Ak sa zvýšenie základného kapitálu vykonáva upísaním akcií

- pri úpise akcií treba za každú akciu zaplatiť obnos určený valným zhromaždením, najmenej však tridsať percent jej menovitej hodnoty;
- trojštvrťinovým pomerom hlasov akcií

oprávňujúcich na hlasovanie môže valné zhromaždenie zabezpečiť každému akcionárovi predkupné právo k novým akciám, pričom určí aj lehotu, v ktorej môžu akcionári toto právo uplatniť.

(2) Majitelia listín podľa § 11 môžu vykonať právo na výmenu svojich listín za akcie pred akcionármi.

(3) Pre upísanie akcií pri zvýšení základného kapitálu sa inak použijú ustanovenia tohto zákona o založení spoločnosti s tým, že úpis akcií sa môže začať až po zápise rozhodnutia valného zhromaždenia o zvýšení základného kapitálu do podnikového registra.

§ 67

(1) Ak sa predpokladá zvýšenie základného kapitálu čiastočne alebo úplne nepeňažnými vkladmi, môže spoločnosť zvýšiť základný kapitál o ich hodnotu aj vtedy, ak nie je úplne splatený súhrn menovitých hodnôt skôr vydaných akcií.

(2) Pre určenie hodnoty nepeňažných vkladov, ako aj pre zodpovednosť s tým súvisiacu sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o založení spoločnosti.

§ 68

(1) Spoločnosť môže po schválení ročnej alebo osobitnej účtovnej závierky previesť časť svojho majetku prevyšujúceho základný kapitál do základného kapitálu vydaním nových akcií alebo zvýšením menovitej hodnoty jednotlivých akcií skôr vydaných.

(2) Ak valné zhromaždenie nerozhodne inak, vydané nové akcie sa ponúknu najprv akcionárom. Ponuku treba urobiť spôsobom, ktorý určujú statovy.

(3) Pokiaľ akcionár neprevezme nové akcie do ukončenia ďalšieho valného zhromaždenia, môže spoločnosť nové akcie voľne predať.

(4) Zvýšenie menovitej hodnoty akcií sa vykonáva výmenou za nové akcie vyššej menovitej hodnoty alebo na skôr vydané akcie sa vyznačí vyššia menovitá hodnota s podpismi dvoch členov predstavenstva oprávnených podpisovať za spoločnosť.

§ 69

Statovy môžu poveriť predstavenstvo, aby za podmienok určených stanovami vydalo nové akcie alebo previedlo majetok prevyšujúci základný kapitál do základného kapitálu, zvýšilo základný kapitál do určenej hodnoty, najviac však o jednu tretinu pôvodnej výšky základného kapitálu.

§ 70

Podmienené zvýšenie základného kapitálu

(1) Valné zhromaždenie môže rozhodnúť o podmienenom zvýšení základného kapitálu, ak je cieľom rozhodnutia vydanie listín podľa § 11.

(2) Majitelia listín podľa § 11 môžu žiadať akcie na ťarchu podmienene zvýšeného základného kapitálu. Žiadosť treba podať písomne a uviesť v nej počet a menovité hodnoty požadovaných akcií.

(3) Predstavenstvo môže vydať akcie podľa odseku 2 iba v rozsahu, v ktorom oprávnení uplatňujú svoje právo na výmenu listín za akcie, a po splatení úplnej hodnoty akcií.

(4) Pokiaľ listiny podľa § 11 boli vydané na nižšiu sumu, než je menovitá hodnota akcií, je vydanie nových akcií možné, len pokiaľ oprávnení splatili spoločnosti rozdiel medzi menovitou hodnotou akcie a hodnotou listiny. Akcionárske práva vznikajú po vydaní novej akcie.

§ 71

(1) Predstavenstvo oznámi rozhodnutie valného zhromaždenia alebo predstavenstva o zvýšení základného kapitálu registrovému súdu do tridsiatich dní odo dňa rozhodnutia. Rovnako sa postupuje po vykonaní zvýšenia základného kapitálu alebo v prípade, že k zvýšeniu nedošlo.

(2) Ak ide o podmienené zvýšenie základného kapitálu, oznámi predstavenstvo zvýšenie základného kapitálu pochádzajúce z podmienene zvýšeného kapitálu v minulom roku do tridsiatich dní od schválenia ročnej účtovnej závierky registrovému súdu.

(3) Zvýšenie základného kapitálu je platné odo dňa, keď registrový súd vykonal zápis do podnikového registra. Pre zápis do podnikového registra sa použijú ustanovenia o založení spoločností prímernane.

(4) Akcie alebo predbežné listy možno vydať až po vykonaní zápisu.

§ 72

(1) Nové akcie vydané na základe zvýšenia základného kapitálu podľa stanov alebo podľa rozhodnutia valného zhromaždenia sa podieľajú na zisku roka, v ktorom sa zvýšenie základného kapitálu vykonalo.

(2) Akcie, ktorých majiteľom je spoločnosť, sa zúčastňujú na zvýšení základného kapitálu podľa pravidiel platných pre ostatné akcie.

§ 73

Zníženie základného kapitálu

(1) V rozhodnutí valného zhromaždenia o zní-

žení základného kapitálu sa uvedie dôvod zníženia základného kapitálu, jeho spôsob, hodnota, o ktorú sa základný kapitál znižuje, a lehota na predloženie akcií spoločnosti.

(2) Na zníženie základného kapitálu treba predovšetkým vziať z obehu akcie, ktorých majiteľom je spoločnosť.

(3) Pri znížení základného kapitálu treba dodržať ustanovenia týkajúce sa najnižšej hodnoty základného kapitálu; zníženie sa nesmie dotknúť práv majiteľov listín podľa § 11.

§ 74

(1) Predstavenstvo oznámi rozhodnutie valného zhromaždenia o znížení základného kapitálu do tridsiatich dní odo dňa rozhodnutia registrovému súdu.

(2) Po zápise do podnikového registra zverejní predstavenstvo toto rozhodnutie vhodným spôsobom dvakrát za sebou s aspoň tridsaťdňovým odstupom.

§ 75

(1) Veritelia, ktorých nároky voči spoločnosti vznikli pred prvým zverejnením rozhodnutia o znížení základného kapitálu, môžu žiadať od spoločnosti poskytnutie zabezpečenia až do výšky svojich nárokov, a to do deväťdesiatich dní od posledného zverejnenia rozhodnutia o znížení základného kapitálu. Nedodržanie tejto lehoty má za následok zánik práva veriteľov na poskytnutie zabezpečenia.

(2) Spoločnosť je povinná poskytnúť veriteľom, ktorí sa prihlásia podľa odseku 1, zodpovedajúce zabezpečenie.

§ 76

(1) Zníženie základného kapitálu sa vykoná znížením počtu akcií alebo znížením menovitej hodnoty jednotlivých akcií alebo súčasným znížením počtu akcií aj ich menovitej hodnoty, prípadne tým, že sa väčšiemu počtu akcií prizná význam menšieho počtu akcií (skladanie akcií).

(2) Zníženie počtu vydaných akcií sa vykoná vzatím určeného počtu akcií z obehu (zvolanie akcií) a vykúpením na výzvu predložených alebo vyžrebovaných akcií. Podrobné pravidlá pre vzatie akcií z obehu vyžrebovaním určí valné zhromaždenie.

(3) Zníženie menovitej hodnoty akcií sa vykoná výmenou za nové akcie nižšej menovitej hodnoty alebo vyznačením nižšej menovitej hodnoty s podpismi dvoch členov predstavenstva oprávnených podpisovať za spoločnosť.

(4) Skladanie akcií sa vykoná výmenou určeného počtu akcií za jednu s plnou doterajšou menovitou hodnotou.

§ 77

(1) Valné zhromaždenie sa môže uznieť na znížení základného kapitálu aj vtedy, ak nebol ešte úplne splatený.

(2) Zníženie sa v takom prípade vykoná uznesením valného zhromaždenia, že sa od ďalších splátok na akcie upúšťa (liberácia) a vydané predbežné listy sa vymenia za akcie príslušnej menovitej hodnoty alebo že sa upúšťa od vydania ďalšieho počtu akcií, na ktorých emisiu stanovuje spoločnosť zaväzujú.

§ 78

(1) Predstavenstvo uverejní spôsobom predpísaným stanovami výzvu, aby akcionári predložili v určenej lehote svoje akcie za účelom výmeny, vyznačenia zníženia ich menovitej hodnoty, vzatia z obehu alebo za účelom skladania.

(2) Spoločnosť vyhlási za neplatné akcie, ktoré napriek výzve neboli predložené. Vyhlásenie dotknutých akcií za neplatné musí spoločnosť vhodným spôsobom uverejniť.

(3) Ako náhradu za akcie vyhlásené za neplatné môže spoločnosť vydať nové akcie, ktoré môže predať. Sumy získané z predaja sa vyplatia akcionárom, ktorých akcie boli vyhlásené za neplatné, alebo sa uložia až do doby, keď sa overí právo na ich výplatu.

§ 79

(1) Po uplynutí deväťdesiatich dní od posledného zverejnenia podľa § 74 ods. 2 registrový súd na žiadosť spoločnosti vykoná zápis zníženia základného kapitálu do podnikového registra. Zníženie základného kapitálu nadobúda platnosť zápisom do podnikového registra.

(2) Zápis je možný, pokiaľ sa preukáže, že došlo

- a) ku dvom zverejneniam rozhodnutia valného zhromaždenia o znížení základného kapitálu;
- b) k zabezpečeniu podľa § 75 alebo k uspokojeniu veriteľov.

(3) Platby akcionárom na ťarchu základného kapitálu alebo odpustenie doplatkov na akcie sú prípustné až po zápise zníženia základného kapitálu do podnikového registra.

§ 80

Postupné splácanie akcií

(1) Ak je trvanie spoločnosti obmedzené na určitú dobu preto, že sa základný kapitál v priebehu času úplne spotrebuje alebo že spočíva v časovo obmedzených právach, musia stanovovať spoločnosť obsahovať ustanovenie o spôsobe, ktorým budú počas trvania spoločnosti postupne všetky akcie splatené akcionárom z čistého zisku.

(2) Postupné splácanie akcií sa vykoná vzatím vyžrebovaných akcií z obehu a tým, že sa majiteľom popri menovitej hodnote akcií vydajú listiny osvedčujúce práva prislúchajúce vyžrebovaným akciám (požitkové listy).

§ 81

(1) Majiteľom nevyžrebovaných akcií musia stanovovať vyhradiť určitú časť čistého zisku na dividendy, ktoré sa rozdelia iba medzi nich. V prípade likvidácie spoločnosti majú tiež prednostný nárok na podiel z likvidačného výťažku zodpovedajúci menovitej hodnote ich akcií.

(2) Spoločnosť sa nezrušuje úplným vyžrebovaním všetkých akcií, ale až uznesením valného zhromaždenia majiteľov požitkových listov.

§ 82

(1) Za vyžrebované akcie sa môžu vydať tiež listiny zabezpečujúce ich majiteľom právo na vyplatenie časti čistého zisku, ktorá zostane po vyplatení dividend (superdividenda), a na prebytok likvidačného výťažku (veriteľské požitkové listy).

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 sa spoločnosť zrušuje dokonaným vyžrebovaním všetkých akcií.

§ 83

(1) Namiesto postupného vyžrebovania a splácania akcií, prípadne namiesto postupného vykúpovania akcií môže spoločnosť z čistého zisku vytvoriť fond, z ktorého by pri uplynutí doby svojho trvania splatila všetky akcie naraz.

(2) Ak sa použije tento fond na splatenie akcií, musia sa dodržať všetky predpisy pre zníženie základného kapitálu.

Č A S Ť V I**REZERVNÝ FOND**

§ 84

Povinný rezervný fond spoločnosť vytvára po svojom založení vo výške a spôsobom určeným v stanovách. Tento fond ročne dopĺňa zo zisku, ktorý zostal po odvodoch a daniach, minimálne vo výške piatich percent, a to až do výšky takisto určenej v stanovách. Minimálna výška povinného rezervného fondu je desať percent základného kapitálu.

Č A S Ť V I I**ZÁNİK AKCIOVEJ SPOLOČNOSTI****§ 85**

(1) Na zánik spoločnosti sa vyžaduje

- a) uznesenie valného zhromaždenia o zrušení spoločnosti v súlade so stanovami alebo
- b) dosiahnutie účelu spoločnosti, pokiaľ je uvedený v stanovách, alebo uplynutím doby, na ktorú bola spoločnosť založená.

(2) Spoločnosť zaniká po vykonanej likvidácii výmazom spoločnosti z podnikového registra.

§ 86**Likvidácia spoločnosti**

(1) Pôsobnosť likvidátora plní predstavenstvo alebo osoba, ktorú na návrh predstavenstva schváli valné zhromaždenie.

(2) Akcionári predstavujúci aspoň desatinu základného kapitálu môžu s uvedením dôvodov požiadať registrový súd, aby určil inú osobu ako likvidátora. Stanovy môžu toto právo priznať aj akcionárom predstavujúcim menší podiel základného kapitálu.

(3) Likvidácia spoločnosti a likvidátor sa zapisujú na návrh predstavenstva do podnikového registra a názov spoločnosti sa dopĺňa označením „v likvidácii“. Po zápise likvidácie do podnikového registra sa obmedzuje pôsobnosť orgánov spoločnosti na úkony potrebné na vykonanie likvidácie.

(4) Likvidátor je povinný o vstupe spoločnosti do likvidácie upovedomiť všetky osoby a orgány, ktoré sú tým dotknuté. Ku dňu začatia likvidácie sa zostaví účtovná závierka a ďalšie účtovné výkazy.

(5) Likvidátor v priebehu likvidácie je povinný najmä

- a) sústrediť peňažné prostriedky v jednom peňažnom ústave;
- b) dokončiť bežné záležitosti;
- c) vyrovnať odvody, dane a poplatky;
- d) vyporiadať záväzky spoločnosti a dosiahnuť uspokojenie jej pohľadávok;

- e) speňažiť majetok spoločnosti najhospodárnejším a najrýchlejším spôsobom;
- f) podávať v súlade so stanovami správu o priebehu likvidácie.

§ 87

(1) Likvidátor zostaví účtovnú závierku ku dňu skončenia likvidácie a predloží ju valnému zhromaždeniu spolu s konečnou správou o priebehu likvidácie a návrhom na rozdelenie majetkového zostatku spoločnosti medzi akcionárov.

(2) Po schválení účtovnej závierky a rozdelení majetkového zostatku valným zhromaždením likvidátor

- a) preplatí akcie, ktoré mu akcionári odovzdajú;
- b) vykoná bezpečné uloženie preplatených akcií, spisového materiálu a účtovných písomností;
- c) navrhne výmaz spoločnosti z podnikového registra.

§ 88

Likvidácia spoločnosti pri jej predĺžení sa spravuje osobitnými predpismi.³⁾

Č A S Ť V I I I**ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****§ 89**

Právne postavenie odborových organizácií pôsobiacich v spoločnosti upravujú osobitné predpisy.

§ 90

Spoločnosti založené podľa právnych predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona sa považujú za spoločnosti založené podľa tohto zákona. Pokiaľ sú ich stanovy v rozpore s týmto zákonom alebo neobsahujú úpravu vyžadovanú týmto zákonom, vykonajú tieto spoločnosti zmenu svojich stanov do šiestich mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 91

Vláda Česko-slovenskej federatívnej republiky môže ustanoviť pravidlá postupu pri jednorazovom založení spoločnosti a pri premene štátneho podniku na spoločnosť, kde vlastníkom akcií bude štát alebo štátne podniky.

3) § 352 až 354 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 78/1983 Zb.).

§ 92

Zrušuje sa zákon č. 243/1949 Zb.
o účastinných spoločnostiach.

§ 93

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v.r.

105

Z Á K O N

z 18. apríla 1990

o súkromnom podnikaní občanov

Federálne zhromaždenie Česko-slovenskej federatívnej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Č A S Ť I

Všeobecné ustanovenia

§ 1

(1) Občania môžu individuálne prevádzkovať podnikateľskú činnosť v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom. Na spoločné prevádzkovanie podnikateľskej činnosti občania môžu vytvárať obchodné spoločnosti,¹⁾ tichú spoločnosť alebo konzorcium.²⁾

(2) Podnikateľskou činnosťou podľa tohto zákona sa rozumie trvalé prevádzkovanie výroby, obchodu alebo poskytovanie služieb a prác alebo iných činností za účelom získavania trvalého zdroja peňažných príjmov (ďalej len „podnikanie“).

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na tvorbu diel podľa autorského zákona, na poľnohospodársku výrobu, na výkon zárobkovej činnosti lekárov a iných zdravotníckych pracovníkov, overovateľov

(audítorov) a na poskytovanie právnej pomoci, prípadne na výkon obdobných špecializovaných činností, pokiaľ ich upravujú osobitné predpisy.

§ 2

Občan podnikajúci podľa tohto zákona (ďalej len „podnikateľ“) môže prevádzkovať aj činnosť vyhradenú osobitnými predpismi organizáciám,³⁾ a to v rovnakom rozsahu a za rovnakých podmienok ako organizácia, s výnimkou činnosti vyhradenej takto štátu alebo osobitným predpisom určenej organizácii.⁴⁾

§ 3

Podnikateľovi nemožno určiť povinnosti v štátnom pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

§ 4

(1) Podnikateľ môže pri podnikaní zamestnávať neobmedzený počet pracovníkov.

1) § 106a a nasl. Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.

2) § 106u a 106za Hospodárskeho zákonníka.

3) § 1 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka.

4) Najmä:

§ 1 a 2 zákona č. 222/1946 Zb. o pošte (poštový zákon).

§ 1 ods. 1 a § 3 zákona č. 63/1950 Zb. o úprave hospodárenia s tabakom, soľou a liehom a o zrušení štátnych finančných monopolov.

§ 2 ods. 1 zákona č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách.

§ 3 zákona č. 68/1989 Zb. o organizácii Československé štátne dráhy.

(2) Vzťah podnikateľa a pracovníka sa spravuje pracovnoprávnymi predpismi.⁵⁾ Pracovnoprávny vzťah nemôže vzniknúť medzi manželmi.

§ 5

Podnikateľ je oprávnený za účelom podnikania nadobúdať majetok v neobmedzenom rozsahu.

Č A S Ť I I

Oprávnenie na podnikateľskú činnosť

§ 6

(1) Oprávnenie na podnikateľskú činnosť podľa tohto zákona vzniká registráciou vykonanou na základe žiadosti na orgáne príslušnom na registráciou.

(2) Orgán príslušný na registráciu vykoná registráciu, pokiaľ podmienky a náležitosti žiadosti zodpovedajú ustanoveniam tohto zákona.

§ 7

(1) Podmienkou registrácie je vek najmenej 18 rokov žiadateľa, jeho spôsobilosť na právne úkony, bezúhonnosť a odborná kvalifikácia, pokiaľ ju povaha podnikania vyžaduje.

(2) Bezúhonnosť orgán príslušný na registráciu posudzuje vo vzťahu k predmetu podnikania s ohľadom na ochranu práv iných občanov a organizácií.

(3) Ak podľa osobitných predpisov⁶⁾ na výkon činnosti, ktorá má byť predmetom podnikania, treba osobitné povolenie, oprávnenie alebo preukaz spôsobilosti, nemožno registráciu vykonať bez predloženia príslušného dokladu.

(4) V prípade, že podnikateľ má v úmysle

uskutočňovať podnikateľskú činnosť, ktorej predpokladom je určitá odborná kvalifikácia, spôsobilosť alebo oprávnenie, prostredníctvom vedúceho alebo iného pracovníka, musí uvedené podmienky splňať tento vedúci alebo iný pracovník.

§ 8

(1) V žiadosti o registráciu žiadateľ uvedie

- a) svoje meno, priezvisko, miesto trvalého bydliska, rodné číslo, prípadne tieto údaje týkajúce sa vedúceho alebo iného pracovníka (§ 7 ods. 4),
- b) predmet podnikania,
- c) miesto podnikania, ak je trvalé,
- d) obchodný názov (firmu),⁷⁾ prípadne ochrannú známku,⁸⁾ ktoré bude používať. Obchodný názov sa skladá z priezviska podnikateľa, prípadne z dodatku zamedzujúceho zameniteľnosť; orgán príslušný na registráciu môže pripustiť aj iný obchodný názov (firmu),
- e) deň začatia podnikania.

(2) K žiadosti o registráciu je žiadateľ povinný pripojiť

- a) doklad o povolení, oprávnení alebo spôsobilosti, pokiaľ je potrebný podľa § 7 ods. 3 tohto zákona pre predmet podnikania, o ktorého registráciu sa žiada,
- b) doklad o odbornej kvalifikácii, spôsobilosti alebo oprávnení vedúceho alebo iného pracovníka, pokiaľ je podľa § 7 ods. 4 tohto zákona tento doklad pre podnikanie nevyhnutný,
- c) výpis z registra trestov.

(3) Žiadateľ, ktorý nemá trvalé bydlisko na území Česko-slovenskej federatívnej republiky, príloží tiež povolenie na podnikanie udelené príslušným

5) Nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 121/1990 Zb. o pracovnoprávných vzťahoch pri súkromnom podnikaní občanov.

6) Napríklad:
 § 25 ods. 2, § 34 ods. 1 a 2, § 37 ods. 3, § 40 ods. 1 a § 43 ods. 2 zákona č. 68/1979 Zb. o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve v znení zákona č. 118/1990 Zb.
 § 5 ods. 1 a 2, § 12 ods. 1, § 17, § 32 ods. 2 zákona č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive.
 § 3 zákona ČNR č. 62/1988 Zb. o geologických prácach a o Českom geologickom úrade.
 § 3 zákona SNR č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade.
 § 5 ods. 2 a § 27 zákona ČNR č. 61/1988 Zb. o baníckej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe.
 § 5 ods. 2 a § 27 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o baníckej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe.
 § 5 a 27 nariadenia vlády ČSR č. 192/1988 Zb. o jedoch a niektorých iných látkach škodlivých zdraviu.
 § 5 a 27 nariadenia vlády SSR č. 206/1988 Zb. o jedoch a niektorých iných látkach škodlivých zdraviu.
 § 13 ods. 1 písm. b), § 14 zákona ČNR č. 127/1981 Zb. o vnútornom obchode v znení zákona ČNR č. 116/1988 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákona ČNR č. 127/1981 Zb. o vnútornom obchode.
 § 13 ods. 1 písm. b), § 14 zákona SNR č. 130/1981 Zb. o vnútornom obchode v znení zákona SNR č. 108/1988 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákona SNR č. 130/1981 Zb. o vnútornom obchode.

7) § 5 Hospodárskeho zákonníka.

8) Zákon č. 174/1988 Zb. o ochranných známkach.

ústredným orgánom štátnej správy republiky, na ktorej území hodlá podnikateľ.

(4) Orgán príslušný na registráciu môže upustiť od požiadavky predložiť doklad o odbornej kvalifikácii, ak žiadateľ iným spôsobom preukáže primeranú prax a skúsenosti v odbore podnikania, o ktorého registráciu žiada.

§ 9

(1) Rozhodnutie o registrácii obsahuje náležitosti uvedené v § 8 ods. 1, prípadne aj časové obmedzenie registrácie, pokiaľ o ne žiadateľ požiadal.

(2) Orgán príslušný na registráciu zašle odpis rozhodnutia o registrácii orgánu vykonávajúcemu správu dane, príslušnej poisťovni a príslušnému orgánu štátnej štatistiky. Ak ide o podnikateľa, ktorý má bydlisko na území Česko-slovenskej federatívnej republiky, zašle odpis rozhodnutia o registrácii aj orgánu, ktorý vykonáva jeho sociálne zabezpečenie.

(3) Na základe oznámenia podľa odseku 2 prideli príslušný orgán štátnej štatistiky podnikateľovi identifikačné číslo.

§ 10

(1) Podnikateľ je povinný orgánu príslušnému na registráciu oznámiť všetky zmeny týkajúce sa údajov a dokladov, ktoré je povinný uviesť a predložiť pri podaní žiadosti o registráciu, prípadne predložiť doklady o nich, a to do 15 dní od vzniku týchto zmien.

(2) Na základe hlásenia podnikateľa podľa odseku 1 orgán príslušný na registráciu rozhodne o zmene rozhodnutia o registrácii alebo registráciu zruší.

§ 11

(1) Orgán príslušný na registráciu zruší registráciu, ak

- a) podnikateľ stratil povolenie, oprávnenie alebo spôsobilosť, pokiaľ sú podľa § 7 ods. 3 tohto zákona pre predmet podnikania potrebné,
- b) podnikateľ bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin, ktorého skutková podstata súvisí s predmetom podnikania,
- c) o to podnikateľ požiada.

(2) Orgán príslušný na registráciu môže registráciu zrušiť, ak podnikateľ závažným spôsobom porušuje podmienky alebo povinnosti vyplývajúce

z rozhodnutia o registrácii, z tohto zákona alebo z ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov alebo porušuje zásady poctivého obchodného styku alebo hospodárskej súťaže;⁹⁾ ak bola registrácia zrušená z týchto dôvodov, môže občan požiadať o novú registráciu najskôr po uplynutí jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o zrušení registrácie.

(3) Orgán príslušný na registráciu môže registráciu zrušiť z dôvodov uvedených v odseku 2 najdlhšie do troch mesiacov od zistenia dôvodov, ktoré ho na zrušenie registrácie oprávňujú, najneskôr však do jedného roka od ich vzniku.

(4) V rozhodnutí o zrušení registrácie určí orgán príslušný na registráciu lehotu potrebnú na ukončenie podnikania, splnenie uzavretých zmlúv a na ukončenie prípadných pracovnoprávných vzťahov.

(5) Orgán príslušný na registráciu zašle odpis rozhodnutia o zmene alebo zrušení registrácie orgánu vykonávajúcemu správu dane, príslušnej poisťovni, príslušnému orgánu, ktorý vykonáva sociálne zabezpečenie podnikateľa, a príslušnému orgánu štátnej štatistiky. Ak je podnikateľ zapísaný do podnikového registra, zašle orgán príslušný na registráciu odpis rozhodnutia o zrušení registrácie príslušnému registrovanému súdu.

(6) Orgán príslušný na registráciu pozastaví podnikateľovi výkon tej podnikateľskej činnosti, na ktorej výkon je nevyhnutná podľa § 7 ods. 4 odborná kvalifikácia, spôsobilosť alebo oprávnenie, ktoré podnikateľ nemá, a ktorú vykonával za neho vedúci alebo iný pracovník, ktorý podľa oznámenia podnikateľa prestal byť jeho pracovníkom. Po predložení dokladov, ktoré treba na podnikanie podľa § 7 ods. 3 alebo 4 tohto zákona, orgán príslušný na registráciu svoje rozhodnutie o pozastavení výkonu podnikateľskej činnosti zruší.

§ 12

(1) Oprávnenie na podnikateľskú činnosť zaniká

- a) rozhodnutím orgánu príslušného na registráciu (§ 11),
- b) smrťou podnikateľa.

(2) Ak činnosť uvedená v rozhodnutí o registrácii nezaniká smrťou podnikateľa, prechádzajú jeho práva a povinnosti z podnikateľskej činnosti na jeho dedičov, a to iba na dobu nevyhnutne potrebnú na splnenie povinností zo záväzkov vzniknutých pred smrťou podnikateľa. Podmienkou ďalšieho podnikania je oprávnenie podľa § 6.

9) § 119 a nasl. Hospodárskeho zákonníka.

Č A S Ť I I I

Právne pomery podnikateľov

§ 13

(1) Pokiaľ v predchádzajúcom kalendárnom roku presiahol základ dane¹⁰⁾ podnikateľa z jeho podnikateľskej činnosti sumu 540 000 Kčs a zamestnáva v pracovnom pomere viac ako 25 pracovníkov, je povinný zapísať sa do podnikového registra.¹¹⁾ Návrh na zápis je podnikateľ povinný podať do 15. februára nasledujúceho roka a súčasne o tejto skutočnosti upovedomiť orgán príslušný na registráciu.

(2) Podnikateľ, ktorý bol podľa odseku 1 zapísaný do podnikového registra, zostáva v tomto registri zapísaný aj v prípade, že v nasledujúcich rokoch nespĺní podmienky uvedené v odseku 1.

(3) Do podnikového registra sa môže pri začatí súkromného podnikania alebo na začiatku kalendárneho roka, najdlhšie do 15. februára, zapísať registrovaný podnikateľ bez ohľadu na ustanovenie odseku 1.

§ 14

(1) Na podnikateľa zapísaného do podnikového registra sa vzťahujú ustanovenia právnych predpisov upravujúcich práva a povinnosti česko-slovenských právnických osôb, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ to povaha veci nevylučuje.

(2) Predpisy o normalizácii¹²⁾ a metrológii¹³⁾ sa vzťahujú na všetkých podnikateľov.

§ 15

(1) Na veci vo vlastníctve podnikateľa slúžiace na podnikanie sa vzťahujú ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov o osobnom vlastníctve a spoluvlastníctve s výnimkou ustanovení Občianskeho zákonníka o zdroji, účele a o predmete osobného vlastníctva.¹⁴⁾

(2) Podnikateľ môže nakladať tiež s právami a inými hodnotami spojenými s podnikateľskou činnosťou.

§ 16

(1) Na použitie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov potrebuje podnikateľ pri začatí podnikania súhlas druhého manžela. Na ďalšie právne úkony súvisiace s podnikaním už súhlas druhého manžela nepotrebuje.

(2) Súd na návrh jedného z manželov zruší bezpodielové spoluvlastníctvo manželov v prípade, že jeden z manželov získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť.

(3) Ak podnikateľskú činnosť po zrušení bezpodielového spoluvlastníctva vykonáva podnikateľ spoločne alebo s pomocou manžela, ktorý nie je podnikateľom, rozdelia sa medzi nich príjmy z podnikania v pomere určenom písomnou zmluvou; ak taká zmluva nebola uzavretá, rozdelia sa príjmy rovným dielom.

§ 17

Podnikateľ môže konať prostredníctvom zástupcu. Pracovník podnikateľa je ako jeho zástupca oprávnený na právne úkony, ku ktorým pri plnení pracovných úloh obvykle dochádza. Pre zastúpenie na základe plnomocenstva platia ustanovenia Občianskeho zákonníka.

§ 18

(1) Občianskoprávne vzťahy medzi podnikateľmi a inými občanmi sa spravujú Občianskym zákonníkom, pokiaľ tento zákon alebo iné právne predpisy neustanovujú inak.

(2) Právne vzťahy pri uskutočňovaní podnikateľskej činnosti medzi podnikateľmi a česko-slovenskými právnickými osobami, ako aj medzi podnikateľmi navzájom sa spravujú Hospodárskym zákonníkom s výnimkou ustanovení, ktoré ustanovujú bez súhlasu strán vznik povinnosti uzavrieť, zmeniť alebo zrušiť zmluvu alebo právomoc založiť, zmeniť alebo zrušiť záväzkové vzťahy, ako aj tých ustanovení, ktoré svojím obsahom nezodpovedajú povahe súkromného podnikania občanov alebo sú v rozpore s postavením podnikateľa vymedzeným v zákone.

10) § 13 zákona č. 145/1961 Zb. o dani z príjmov obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

11) § 107 Hospodárskeho zákonníka.

12) Napríklad zákon č. 96/1964 Zb. o technickej normalizácii.

13) Napríklad zákon č. 35/1962 Zb. o mierovej službe v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Úradu pre normalizáciu a meranie č. 61/1963 Zb. o zabezpečovaní správnosti meradiel a merania v znení neskorších predpisov.

14) § 125, 126 a 127 Občianskeho zákonníka.

(3) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie je dotknutý predmet úpravy Zákonníka medzinárodného obchodu.

(4) Podnikateľ je oprávnený vykonávať zahraničnohospodársku činnosť za podmienok ustanovených osobitnými predpismi.¹⁵⁾

§ 19

(1) Podnikateľ nie je viazaný lehotami, ktoré ustanovuje Občiansky zákonník pre vykonanie služby a pre odstránenie vady poskytnutej služby.¹⁶⁾ Vady poskytnutej služby je povinný odstrániť v lehote dohodnutej so zákazníkom; ak nedôjde k dohode o lehote na odstránenie vady, je povinný túto vadu odstrániť v lehote primeranej povahe služby a okolnostiam jej poskytovania.

(2) Pri prijatí vecí na opravu, úpravu alebo na zhotovenie vecí na zákazku je podnikateľ povinný vydať písomné potvrdenie o jej prevzatí. Potvrdenie o prijatí objednávky¹⁷⁾ je povinný vydať len na žiadosť zákazníka. Tieto povinnosti nemá, ak sa služba poskytne na počkanie.

§ 20

O rozsahu poskytnutej služby a o zaplatení ceny za ňu je podnikateľ povinný vydať písomné potvrdenie len vtedy, pokiaľ o to zákazník požiada.

§ 21

Zodpovednosť podnikateľa za škodu vzniknutú pri podnikaní iným občanom sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka o tejto zodpovednosti organizácií, prípadne organizácií poskytujúcich služby, ak ide o škodu vzniknutú pri ich poskytovaní.

§ 22

(1) Registráciou vzniká zákonné poistenie zodpovednosti podnikateľa za škodu vzniknutú pracovníkom pri plnení pracovných povinností alebo v priamej súvislosti s ním, za ktorú podnikateľ zodpovedá podľa Zákonníka práce.¹⁸⁾

(2) Bližšie podmienky tohto poistenia včítane sadzby poistného upraví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstvo financií, cien a miezd Českej republiky a Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej republiky.

§ 23

Podnikateľ je pri podnikaní povinný na vyzvanie oprávnených orgánov preukázať svoje oprávnenie na podnikanie. Ďalej je pri podnikaní oprávnený a povinný používať obchodný názov (firmu) uvedený v rozhodnutí o registrácii.

§ 24

Predávať tovar a poskytovať služby na území Česko-slovenskej federatívnej republiky môže podnikateľ na miestach, ktoré má právo užívať, na trhoch alebo na iných miestach na to určených.

§ 25

(1) Podnikateľ je povinný viesť účtovníctvo, ktorým preukazuje príjmy, výdavky a výsledok podnikateľskej činnosti, majetok slúžiaci na jej prevádzkovanie a záväzky vyplývajúce z tejto činnosti.

(2) Podnikateľ vedie jednoduché alebo podvojnú účtovníctvo v súlade s určenými účtovnými zásadami.

§ 26

Postavenie, práva a povinnosti odborových orgánov ustanovené právnymi predpismi nie sú týmto zákonom dotknuté.

§ 27

(1) Podnikateľ je pri podnikaní povinný čo najúčinnejšie chrániť životné a prírodné prostredie pred škodlivými vplyvmi, ktoré jeho činnosť vyvoláva, a najmä dbať na to, aby neohrozoval zdravie iných občanov; z vlastných zdrojov financuje a uskutočňuje opatrenia zamerané na odstránenie škôd vzniknutých jeho činnosťou a opatrenia na tvorbu a ochranu všetkých zložiek životného a prírodného prostredia ohrozovaných jeho činnosťou.

(2) Podnikateľ je povinný budovať zariadenia na ochranu životného a prírodného prostredia, uvádzať tieto zariadenia do prevádzky spoločne s príslušným výrobným alebo nevýrobným zariadením a trvale zabezpečovať ich plynulý a účinný chod.

15) Napríklad zákon č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení zákona č. 113/1990 Zb. Zákon č. 173/1988 Zb. o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou v znení zákona č. 112/1990 Zb.

16) § 268 ods. 1, § 273 ods. 1, § 277 a § 281 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

17) § 264 a 283 Občianskeho zákonníka.

18) § 187 až 205b Zákonníka práce.

Č A S Ť I V**§ 31****Súdne preskúmanie rozhodnutí****§ 28**

(1) Rozhodnutia o registrácii, zmene registrácie a zrušení registrácie podľa tohto zákona sú preskúmateľné krajským súdom podľa osobitných predpisov.¹⁹⁾

(2) Návrh na preskúmanie rozhodnutí podľa odseku 1 možno krajskému súdu podať až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov v správnom konaní²⁰⁾ v lehote podľa osobitných predpisov.²¹⁾

Č A S Ť V**Prechodné a záverečné ustanovenia****§ 29**

Povolenia na predaj tovaru a poskytovanie iných služieb udelené občanom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona podľa nariadenia vlády Českej socialistickej republiky č. 1/1988 Zb. o predaji tovaru a poskytovaní iných služieb občanmi na základe povolenia národného výboru sa považujú za registráciu podľa tohto zákona. Občan, ktorému sa také povolenie udelilo, sa považuje za podnikateľa a jeho právne pomery sa naďalej spravujú týmto zákonom, ledaže výkon týchto činností upravujú osobitné predpisy.

§ 30

Súhlas národného výboru udelený občanom na poskytovanie dočasného ubytovania v súkromí pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona podľa nariadenia vlády Českej socialistickej republiky č. 63/1984 Zb. o poskytovaní dočasného ubytovania v súkromí so súhlasom národného výboru alebo podľa nariadenia vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 64/1984 Zb. o poskytovaní dočasného ubytovania v súkromí so súhlasom národného výboru sa považuje za registráciu podľa tohto zákona. Občan, ktorému sa taký súhlas udelil, sa považuje za podnikateľa a jeho právne pomery sa naďalej spravujú týmto zákonom.

Pokiaľ sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa termín „predaj tovaru a poskytovanie iných služieb občanmi na základe povolenia národného výboru“ alebo „poskytovanie dočasného ubytovania v súkromí so súhlasom národného výboru“ alebo „poskytovanie vecných plnení a výkonov občanmi na základe povolenia národného výboru“, rozumie sa tým podnikanie podľa tohto zákona.

§ 32

Federálne ministerstvo financií upraví všeobecne záväzným právnym predpisom spôsob odpisu základných prostriedkov.

§ 33

Po dni účinnosti tohto zákona sa nepoužijú tieto ustanovenia:

1. § 2 dekrétu prezidenta republiky č. 100/1945 Zb. o znárodnení baní a niektorých priemyselných podnikov v znení zákona č. 114/1948 Zb. o znárodnení niektorých ďalších priemyselných a iných podnikov a závodov a o úprave niektorých pomerov znárodnených a národných podnikov;
2. § 3 zákona č. 114/1948 Zb. o znárodnení niektorých ďalších priemyselných a iných podnikov a závodov a o úprave niektorých pomerov znárodnených a národných podnikov;
3. § 3 zákona č. 115/1948 Zb. o znárodnení ďalších priemyselných a iných výrobných podnikov a závodov v potravinárskom odbore a o úprave niektorých pomerov znárodnených a národných podnikov tohto odboru v znení zákona č. 108/1950 Zb., ktorým sa menia a dopĺňajú predpisy o znárodnení niektorých podnikov potravinárskeho priemyslu;
4. § 3 zákona č. 120/1948 Zb. o znárodnení obchodných podnikov s 50 alebo viacerými činnými osobami;
5. § 1 ods. 2 zákona č. 121/1948 Zb. o znárodnení v stavebníctve v znení zákona č. 58/1951 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o znárodnení v stavebníctve;
6. § 3 zákona č. 123/1948 Zb. o znárodnení polygrafických podnikov;
7. § 6 zákona č. 124/1948 Zb. o znárodnení niektorých hostinských a výtvarníckych podnikov a ubytovacích zariadení.

19) § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

20) § 53 až 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

21) § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 34

Zrušujú sa § 397 ods. 4, § 489a a § 490 ods. 2 Občianskeho zákonníka a zákon č. 272/1949 Zb. o vedení výroby a distribúcii v odbore pôsobnosti

ministra informácií a osvetu v znení neskorších predpisov.

§ 35

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

106

Z Á K O N

z 19. apríla 1990,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži

Federálne zhromaždenie Česko-slovenskej federatívnej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži v znení zákona č. 116/1965 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 106/1967 Zb., zákona č. 139/1970 Zb., zákona č. 166/1982 Zb. a zákona č. 99/1988 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. V preambuli sa vypúšťa druhá a tretia veta.
2. § 1 včítane odkazov 1) a 2) znie:

„§ 1

Hospodárska arbitráž pri ochrane práv a právom chránených záujmov vznikajúcich pri podnikateľskej činnosti a v ďalších hospodárskych vzťahoch (ďalej len „hospodárske vzťahy“) plní tieto hlavné úlohy:

- a) prejednáva a rozhoduje spory vznikajúce pri podnikateľskej činnosti a pri hospodárskom styku medzi účastníkmi hospodárskych vzťa-

hov¹⁾ (ďalej len „organizácie“) a uskutočňuje výkon arbitrážnych rozhodnutí,

- b) v prípadoch a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi rozhoduje o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia a o uložení hospodárskej pokuty.²⁾

¹⁾ § 1, § 17 ods. 2 a § 26a Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 26c a 384b Hospodárskeho zákonníka.“.

3. V § 2 ods. 1 sa vypúšťa ustanovenie pod písmenom g) a vkladá sa nový odsek, ktorý včítane odkazu 3) znie:

„(2) Hospodárska arbitráž rozhoduje o predaji založenej alebo zadržanej veci a o uspokojení pohľadávky k jeho výťažku.³⁾

³⁾ § 129g a 129k Hospodárskeho zákonníka.“.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 3 a 4.

4. V § 2a sa vypúšťa odsek 2; zároveň sa zrušuje číslovanie odsekov.

5. § 4 sa vypúšťa.

6. § 5 znie:

„§ 5

(1) Hospodárska arbitráž je sústavou nezávislých orgánov rozhodujúcich hospodárske spory. Rozhoduje takisto o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia a o uložení hospodárskej pokuty. Pri tejto činnosti je viazaná iba právnymi predpismi.

(2) V ostatných oblastiach činnosti má Štátna arbitráž Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky postavenie ústredného orgánu štátnej správy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Štátna arbitráž Českej republiky a Štátna arbitráž Slovenskej republiky majú v týchto oblastiach postavenie ústredného orgánu štátnej správy Českej republiky a Slovenskej republiky.“

7. § 6 ods. 1 písm. a) znie:

„a) Prezídium hospodárskej arbitráže.“

Doterajšie písmená a) až c) sa označujú ako písmená b) až d).

8. V § 6 sa vypúšťa odsek 3.

9. V § 8 ods. 1 sa vypúšťa prvá veta, zároveň sa vypúšťajú ustanovenia pod písmenami b) a d). V ustanoveniach pod písmenami c) a f) sa vypúšťajú slová „socialistických“, v ustanovení pod písmenom f) sa ďalej za slová „inštrukcie pre“ dopĺňa slovo „mimorozhodovaciú“.

Doterajšie písmená c), e) až g) sa označujú ako písmenná b), c) až e).

10. V § 8 sa vypúšťa odsek 3.

11. V § 8a sa vypúšťa prvá veta. V druhej vete sa slová „Tieto arbitráže“ nahrádzajú slovami „Štátna arbitráž Českej republiky a Štátna arbitráž Slovenskej republiky“.

12. § 8a písm. a) a b) znejú:

„a) sledujú rozhodovanie krajských štátnych arbitráží a dozerajú na zákonnosť ich rozhodovania,

b) zabezpečujú hospodárenie, personálnu agendu a správu aj na krajských štátnych arbitrážach a v týchto oblastiach tieto arbitrážne orgány riadia,“.

13. V § 8a sa vypúšťajú ustanovenia pod písmenami c) a e), v ustanovení pod písmenom d) sa za slová „inštrukcie pre“ vkladá slovo „mimorozhodovaciú“. Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno c).

14. V § 9 ods. 2 sa pred slovo „vymenúva“ vložila slová „a ich námestníkov“.

15. V § 9 ods. 3 sa na konci poslednej vety pripájajú slová „v rozsahu vyplývajúcom z tohto zákona.“.

16. § 9 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Hlavný arbiter Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, hlavný arbiter Českej republiky, hlavný arbiter Slovenskej republiky a ich námestníci

a vedúci krajských štátnych arbitráží musia spĺňať požiadavky ustanovené pre funkcie štátneho arbitra.“.

17. V § 9a ods. 1 sa vypúšťajú slová „politicky a“.

18. V § 10 ods. 1 sa v prvej vete slová „Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky“ nahrádzajú slovami „hospodárskej arbitráže“.

19. V § 10 ods. 2 v úvodnej vete sa slová „Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky“ nahrádzajú slovami „hospodárskej arbitráže“.

20. § 10 ods. 2 písm. a) znie:

„a) rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu Štátnej arbitráže Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a o zmene alebo zrušení rozhodnutia o uložení hospodárskej pokuty a rozhodnutia o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia,“.

21. § 10 ods. 2 písm. b) znie:

„b) schvaľuje rokovací poriadok Prezídia hospodárskej arbitráže.“.

22. V § 10 ods. 3 sa v úvodnej vete slová „Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky“ nahrádzajú slovami „hospodárskej arbitráže“.

23. V § 10 ods. 3 sa vypúšťa ustanovenie pod písmenom b). Doterajšie písmeno c) sa označuje ako písmeno b).

24. § 13 ods. 1 znie:

„(1) Štátna arbitráž Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky prejednáva a rozhoduje

a) hospodárske spory, v ktorých aspoň jednou zo strán je Federálne ministerstvo národnej obrany alebo jemu podriadená organizácia,

b) hospodárske spory týkajúce sa dodávok a poddodávok nevyhnutných na zabezpečenie obrany a bezpečnosti štátu alebo dodávok v odbore štátnych hmotných rezerv,

c) spory uvedené v § 2a medzi organizáciami a federálnymi ministerstvami alebo inými federálnymi ústrednými orgánmi.“.

25. § 13 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Štátna arbitráž Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu Štátnej arbitráže Českej republiky a Štátnej arbitráže Slovenskej republiky.“.

26. V § 13a ods. 1 sa vypúšťa písmeno a), zároveň sa zrušuje označenie písmena b).

27. § 13a ods. 3 včítane odkazu4) znie:

„(3) Miestna príslušnosť Štátnej arbitráže Českej republiky alebo Štátnej arbitráže Slovenskej republiky sa spravuje sídlom orgánu alebo sídlom organizácie, proti ktorým smeruje arbitrážna žiadosť alebo návrh na uloženie hospodárskej pokuty, alebo sídlom orgánu hospodárskeho riadenia, proti ktorému smeruje návrh na vyslovenie neplatnosti jeho opatrenia; ak je takých orgánov alebo organizácií

viac, spravuje sa príslušnosť sídlom ktoréhokoľvek z nich. Ak návrh na uloženie hospodárskej pokuty smeruje proti podnikateľovi,⁴⁾ spravuje sa miestna príslušnosť miestom podnikania; ak miesto podnikania nie je trvalé, spravuje sa miestna príslušnosť miestom registrácie podnikateľa.

⁴⁾ § 1 ods. 2 zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.“.

28. § 13a sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Štátna arbitráž Českej republiky a Štátna arbitráž Slovenskej republiky rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu krajských štátnych arbitráží. Ak ide o rozhodnutie krajskej štátnej arbitráže na území Českej republiky, je na rozhodnutie o odvolaní príslušná Štátna arbitráž Českej republiky, ak ide o rozhodnutie krajskej štátnej arbitráže na území Slovenskej republiky, je na rozhodnutie o odvolaní príslušná Štátna arbitráž Slovenskej republiky.“.

29. V § 14 ods. 2 a 3 včítane odkazu⁵⁾ znejú:

„(2) Miestna príslušnosť krajskej štátnej arbitráže sa spravuje sídlom organizácie, ministerstva, prípadne iného ústredného orgánu, proti ktorým smeruje arbitrážna žiadosť. Ak sa arbitrážna žiadosť týka odštepneho závodu organizácie alebo ďalšej organizačnej jednotky organizácie,⁵⁾ spravuje sa miestna príslušnosť sídlom odštepneho závodu alebo sídlom ďalšej organizačnej jednotky organizácie, ktorá sa zapisuje do podnikového registra. Ak arbitrážna žiadosť smeruje proti podnikateľovi, spravuje sa miestna príslušnosť miestom podnikania; ak miesto podnikania nie je trvalé, spravuje sa miestna príslušnosť miestom registrácie podnikateľa.

(3) Ak arbitrážna žiadosť smeruje proti niekoľkým odporcom, spravuje sa miestna príslušnosť krajskej štátnej arbitráže sídlom (miestom podnikania, miestom registrácie) ktoréhokoľvek z nich.

⁵⁾ § 107 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka.“.

30. V § 14 sa dopĺňajú odseky 4 a 5, ktoré znejú:

„(4) Ak ide o investičnú výstavbu, spravuje sa miestna príslušnosť v sporoch medzi dodávateľom a investorom miestom, kde sa investičná výstavba uskutočňuje.

(5) Na prejednávanie a rozhodovanie sporov týkajúcich sa dodávok vývozných investičných celkov, v ktorých je aspoň jednou zo strán vývozný odberateľ alebo hlavný dodávateľ, je príslušná štátna arbitráž vykonávajúca pôsobnosť krajskej štátnej arbitráže pre územie hlavného mesta Prahy alebo pre územie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Miestna príslušnosť sa v týchto prípadoch spravuje sídlom vývozného odberateľa; ak vývozný odberateľ nie je stranou v spore, spravuje sa miestna príslušnosť sídlom hlavného dodávateľa.

Ak vývozný odberateľ alebo hlavný dodávateľ má sídlo alebo miesto registrácie na území Českej republiky, je na prejednanie a rozhodnutie sporu miestne príslušná arbitráž vykonávajúca pôsobnosť krajskej štátnej arbitráže na území hlavného mesta Prahy. Ak vývozný odberateľ alebo hlavný dodávateľ má sídlo alebo miesto registrácie na území Slovenskej republiky, je na prejednanie a rozhodnutie sporu miestne príslušná arbitráž vykonávajúca pôsobnosť krajskej štátnej arbitráže na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.“.

31. V § 19 ods. 2 sa vypúšťa slovo „socialistických“.

32. § 20 včítane nadpisu znie:

„§ 20

Začatie konania

Hospodárska arbitráž začína arbitrážne konanie na žiadosť. Konanie sa začne dňom, keď hospodárskej arbitráži došla arbitrážna žiadosť.“.

33. V § 21 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Ak arbitrážna žiadosť smeruje proti podnikateľovi, musí obsahovať aj údaje o mieste podnikania; ak miesto podnikania nie je trvalé, musí arbitrážna žiadosť obsahovať údaje o mieste registrácie a mieste trvalého bydliska podnikateľa.“.

34. V § 21 ods. 2 sa na konci pripája táto veta: „Pokiaľ arbitrážna žiadosť obsahuje návrh na uloženie predbežného opatrenia, netreba k arbitrážnej žiadosti pripojiť doklad o pokuse o zmier.“.

35. V § 22 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Hospodárska arbitráž môže lehotu predĺžiť alebo v odôvodnených prípadoch jej nedodržanie odpustiť.“.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 3 a 4.

36. V § 22 ods. 2 sa vypúšťa prvá veta.

37. V § 22a ods. 3 sa z prvej vety vypúšťajú slová „a vráti ju tomu, kto žiadosť podal“. V druhej vete sa slovo „vrátenej“ nahrádza slovami „rozhodnutia o odmietnutí arbitrážnej“.

38. Za § 22a sa vkladá nový § 22b, ktorý znie:

„§ 22b

Ak sa arbitrážna žiadosť podala na orgáne hospodárskej arbitráže, ktorý nie je príslušný na jej prejednanie, postúpi ju tento orgán príslušnému orgánu hospodárskej arbitráže a strany sporu o tom upovedomí.“.

39. V § 23 sa vypúšťa posledná veta.

40. V § 26 sa na konci pripájajú tieto slová:

„, pokiaľ sa tieto návrhy týkajú právnej kvalifikácie uplatneného nároku a voľby procesných postupov.“.

41. V § 27 sa vypúšťajú slová „alebo zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky“.

42. V § 28 ods. 2 sa z prvej vety vypúšťajú slová „alebo zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky“ a z druhej vety slová „alebo so zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky“.

43. § 29 ods. 1 znie:

„(1) Organizácii, ktorá vedome uviedla nepravdivé údaje, nepodala v určenej lehote vyjadrenie k arbitrážnej žiadosti, konanie svojvoľne preťahuje alebo nesplnila opatrenia uložené podľa § 33, môže hospodárska arbitráž uložiť poriadkovú pokutu do 10 000 Kčs.“.

44. § 30 znie:

„§ 30

(1) Hospodársky spor prejednáva štátny arbiter spolu so zástupcami organizácií, medzi ktorými vznikol, a vedie pojednávanie tak, aby sa spoločne dohodlo riešenie, ktoré je v súlade s právnymi predpismi a zásadami poctivého obchodného styku.

(2) Hospodársky spor so zložitou problematikou prejednáva a rozhoduje senát. Členov senátu, ktorý je trojčlenný, aj jeho predsedu určí príslušný hlavný arbiter alebo náčelník vojenskej zložky Štátnej arbitráže Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo príslušný vedúci krajskej štátnej arbitráže z radov štátnych arbitrov príslušného arbitrážneho orgánu.

(3) Štátni arbitri sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania vecí, ak s ohľadom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno pochybovať o ich nepredpojatosti. O tom, či je štátny arbiter vylúčený, rozhodne na návrh strany v spore vedúci krajskej štátnej arbitráže, prípadne príslušný hlavný arbiter.“.

45. § 30a písm. c) znie:

„c) výrok, že rozhodnutie je predbežne vykonateľné,“.

46. § 31 sa vypúšťa.

47. § 32 ods. 1 znie:

„(1) Jednotlivé hospodárske spory, ktorých rozhodovanie patrí do právomoci hospodárskej arbitráže, môže prejednávať a rozhodovať aj rozhodca. Výnimku tvoria spory, na ktorých pojednávanie a rozhodovanie je príslušná Štátna arbitráž Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Štátna arbitráž Českej republiky alebo Štátna arbitráž Slovenskej republiky, spory uvedené v § 2a, spory týkajúce sa dodávok vývozných investičných celkov, v ktorých je aspoň jednou zo strán vývozný odberateľ alebo hlavný dodávateľ, a majetkové spory o sumu presahujúcu 500 000 Kčs. Pokiaľ organizácia v priebehu sporu navrhne zníženie alebo odpustenie majetkovej sankcie alebo zníženie

náhrady škody, je rozhodca povinný postúpiť spor na ďalšie prejednanie a rozhodnutie príslušnému orgánu hospodárskej arbitráže.“.

48. V § 32 ods. 5 a 6 znejú:

„(5) Rozhodnutie vydané rozhodcom má účinky arbitrážneho rozhodnutia. Pre jeho splnenie a výkon platia ustanovenia § 42 a 42a.“.

(6) Rozhodnutie rozhodcu možno napadnúť opravnými prostriedkami za rovnakých podmienok ako arbitrážne rozhodnutie. Odvolanie sa podáva na orgáne hospodárskej arbitráže, ktorý by bol inak príslušný spor rozhodnúť. Rovnakému orgánu sa podáva žiadosť o obnovu konania. Tento orgán o povolení obnovy rozhodne. O odvolaní rozhoduje príslušná štátna arbitráž republiky. Ustanovenie § 41 platí obdobne. Ak sa rozhodnutie rozhodcu zruší, rozhodne v spore orgán hospodárskej arbitráže, do ktorého príslušnosti spor patrí.“.

49. § 33 včítane nadpisu znie:

„§ 33

Predbežné opatrenie v priebehu arbitrážneho konania

(1) Ak je nebezpečenstvo z omeškania, môže štátny arbiter organizáciám, medzi ktorými je hospodársky spor, uložiť písomným rozhodnutím predbežné opatrenie spočívajúce najmä v povinnosti niečo vykonať, niečoho sa zdržať alebo niečo znášať.

(2) Predbežné opatrenie možno ustanoviť na dobu určitú aj neurčitú, a to vždy na návrh niektorej zo strán sporu.

(3) Predbežné opatrenie zaniká

- a) splnením uloženej povinnosti,
- b) uplynutím doby, na ktorú sa uložilo,
- c) právoplatným rozhodnutím vo veci.

(4) Štátny arbiter predbežné opatrenie zruší, len čo pominú dôvody, pre ktoré sa uložilo. Môže tak urobiť aj bez návrhu. Ak je to potrebné, vyporiada štátny arbiter dôsledky uloženej opatrenia v rozhodnutí vo veci.“.

50. § 34 znie:

„§ 34

Orgán hospodárskej arbitráže je povinný prejednať a rozhodnúť spor na prvom stupni do 30 dní od začatia konania. Vedúci príslušného orgánu hospodárskej arbitráže môže v odôvodnených prípadoch túto lehotu predĺžiť.

51. V § 35 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Arbitrážne rozhodnutie obsahuje aj poučenie o opravnom prostriedku.“.

52. § 35 ods. 2 znie:

„(2) Z odôvodnenia musí byť zrejmé, z akého skutkového stavu rozhodnutie vychádza a ako boli hodnotené dôkazy.“.

53. § 36 znie:

„§ 36

(1) Arbitrážne rozhodnutie sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení arbitrážneho konania. Arbitrážny orgán si môže vyhradiť písomné rozhodnutie bez jeho vyhlásenia.

(2) Arbitrážne rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, nadobúda právoplatnosť uplynutím 15 dní od jeho doručenia, ak nebolo v tejto lehote podané odvolanie.

(3) Arbitrážne rozhodnutie, ktoré už nemožno napadnúť odvolaním, nadobúda právoplatnosť doručením.“.

54. V § 38 ods. 4 sa slová „právne účinky rozhodnutia.“ nahrádzajú slovami „účinky právoplatného rozhodnutia.“.

55. § 39 včítane nadpisu znie:

„§ 39

Odvolanie

(1) Organizácia, ktorá je stranou hospodárskeho sporu, môže podať odvolanie do 15 dní od doručenia arbitrážneho rozhodnutia, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí 15-dennej lehoty preto, že sa organizácia, ktorá odvolanie podala, spravovala nesprávnym poučením arbitrážneho rozhodnutia o odvolaní.

(2) Ak arbitrážne rozhodnutie neobsahuje poučenie o odvolaní alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia arbitrážneho rozhodnutia. Ak je odvolaním napadnutá len časť rozhodnutia, nie je takým odvolaním dotknutá právoplatnosť výroku, ktorý nebol napadnutý. To neplatí v prípadoch, keď na rozhodnutí o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý nebol odvolaním dotknutý.

(3) Odvolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu,

- a) ktorým sa upravuje priebeh konania,
- b) bola predĺžená alebo odpustená lehota na odstránenie väd arbitrážnej žiadosti,
- c) bolo konanie zastavené na základe späťvzatia arbitrážnej žiadosti,
- d) bolo uložené predbežné opatrenie podľa § 33,
- e) bola schválená dohoda strán.

Odvolanie nie je prípustné ani vtedy, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia.

(4) Odvolanie sa podáva na orgáne hospodárskej arbitráže, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. K odvolaniu musí organizácia pripojiť doklad o zaplatení určeného arbitrážneho poplatku. Rovnopis odvolania sa musí súčasne zasláť ostatným stranám sporu,

ktoré sú povinné sa k odvolaniu vyjadriť do 10 dní od dôjdenia rovnopisu odvolania.

(5) Orgán hospodárskej arbitráže, proti ktorého rozhodnutiu odvolanie smeruje, dbá o odstránenie väd odvolania. O odstraňovaní väd platí primerane § 22. Len čo uplynie všetkým organizáciám lehota na podanie odvolania, prípadne lehota na odstránenie väd odvolania predloží orgán, proti ktorého rozhodnutiu odvolanie smeruje, odvolanie orgánu prílušnému na konanie o odvolaní.

(6) Ak odvolanie bolo podané oneskorene alebo ak nie je prípustné alebo ak neboli vady odvolania v určenej lehote odstránené, odvolací orgán odvolanie odmietne.

(7) O odvolaní sa rozhoduje v trojčlennom senáte. Ak to povaha prejednávanej veci vyžaduje, nariadi predseda senátu pojednávanie. Pre konanie o odvolaní platia inak primerane ustanovenia tretej časti.

(8) Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, môže ten, kto podal odvolanie, vziať odvolanie späť. V takom prípade postupuje odvolací orgán obdobne podľa § 28.

(9) Ak boli rozhodnutím porušené právne predpisy, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší a prikáže spor na nové prejednanie. V novom konaní rozhodne arbitrážny orgán aj o nákladoch celého konania. Ak je rozhodnutie vecne správne, odvolací orgán rozhodnutie potvrdí. Odvolací orgán môže rozhodnúť aj tak, že schváli dohodu organizácií alebo konanie zastaví; pritom platia obdobne § 27 a 28.

(10) Rozhodnutie o odvolaní nadobúda právoplatnosť doručením.“.

56. § 40 včítane nadpisu znie:

„§ 40

Obnova konania

(1) Právoplatné arbitrážne rozhodnutie môže organizácia, ktorá je stranou hospodárskeho sporu, napadnúť návrhom na obnovu konania, ak po právoplatnosti rozhodnutia boli dodatočne zistené nové skutočnosti, ktoré nemohli byť v konaní použité a majú podstatný význam pre rozhodnutie vo veci, alebo ak bolo rozhodnuté v jej neprospech v dôsledku trestného činu štátneho arbitra.

(2) Návrh na obnovu konania možno podať v lehote 3 mesiacov od zistenia nových skutočností, najneskôr však do dvoch rokov od právoplatnosti rozhodnutia. Návrh sa podáva na orgáne hospodárskej arbitráže, ktorý rozhodol na prvom stupni. Návrh musí obsahovať dôvody pre obnovu konania a príslušné doklady, o ktoré sa opiera. Rovnopis návrhu sa musí súčasne zasláť ostatným stranám sporu, ktoré sú povinné sa k návrhu vyjadriť do 10 dní po tom, čo dostali rovnopis návrhu.

(3) Návrh na obnovu konania prejedná orgán hospodárskej arbitráže, ktorý rozhodoval na prvom

stupni. Ak nezistí návrh ako dôvodný alebo ak je návrh oneskorený, návrh zamietne. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie. O odvolaní platí obdobne § 39.

(4) Ak je návrh na povolenie obnovy konania dôvodný, orgán hospodárskej arbitráže, ktorý rozhodol na prvom stupni, rozhodnutím obnovu konania povolí. Len čo rozhodnutie nadobudne právoplatnosť, vec znovu prejedná. Novým rozhodnutím sa zrušuje pôvodné rozhodnutie. V novom rozhodnutí sa rozhodne o náhrade nákladov pôvodného konania aj konania o obnove.“.

57. § 40a sa vypúšťa.

58. § 41 včítane nadpisu znie:

„§ 41

Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania

(1) Arbitrážne rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže byť preskúmané mimo odvolacieho konania. Návrh na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania môže podať niektorý z členov Prezídia hospodárskej arbitráže najneskôr do dvoch rokov od právoplatnosti rozhodnutia, a to na príslušnej štátnej arbitráži republiky, ak ide o právoplatné rozhodnutie krajskej štátnej arbitráže, na Štátnej arbitráži Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak ide o právoplatné rozhodnutie štátnej arbitráže republiky, a na Prezídiu hospodárskej arbitráže, ak ide o právoplatné rozhodnutie Štátnej arbitráže Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(2) Arbitrážny orgán, ktorému bol návrh na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podaný, rozhodnutie zruší a prikáže spor na nové prejednanie, ak zistí, že rozhodnutím boli porušené právne predpisy; inak návrh zamietne. V novom konaní sa rozhodne aj o nákladoch pôvodného konania.

(3) Pri preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania vychádza arbitrážny orgán zo skutkového a právneho stavu, ktorý bol v čase vydania rozhodnutia.

(4) Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania nie je prípustné

a) proti rozhodnutiu Prezídia hospodárskej arbitráže,

b) proti rozhodnutiu podľa odseku 2.“.

59. § 41a sa vypúšťa.

60. § 42 včítane nadpisu znie:

„§ 42

Splnenie rozhodnutia

(1) Organizácia je povinná splniť arbitrážne rozhodnutie do 15 dní odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť; v rozhodnutí sa môže určiť iná lehota na splnenie, začínajúca od právoplatnosti rozhodnutia.

(2) Rozhodnutím sa môže určiť, že peňažné plnenie sa má zaplatiť v splátkach, ktorých výšku a podmienky splatnosti rozhodnutie určí. Organizácia je povinná splátky plniť, len čo sa podľa rozhodnutia stanú splatné. Rozhodnutím sa môže tiež určiť, že nesplnenie niektorej splátky má za následok splatnosť celého dlhu. Ak sa pre nesplnenie niektorej splátky stane splatným celý dlh, je splatný do 15 dní odo dňa splatnosti nesplnenej splátky.“.

61. § 42a včítane nadpisu a odkazu 6) znie:

„§ 42a

Výkon rozhodnutia

(1) Uplynutím lehôt podľa § 42 sa stáva rozhodnutie, v ktorom je uložená povinnosť plniť, vykonateľným. Rozhodnutím sa môže ustanoviť predbežná vykonateľnosť, ak by inak hrozilo nebezpečenstvo z omeškania. Predbežne vykonateľné rozhodnutie je vykonateľné doručením; štátny arbitier tiež môže, ak sú na pojednávaní prítomní zástupcovia organizácií, určiť, že rozhodnutie je predbežne vykonateľné vyhlásením.

(2) Ak v rozhodnutí nie je uložená povinnosť plniť, je rozhodnutie vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.

(3) Na žiadosť organizácie vyznačí hospodárska arbitráž vykonateľnosť doložkou na rozhodnutí.

(4) Vykonateľné rozhodnutie ukladajúce organizácii peňažné plnenie, ktoré nebolo včas splnené, sa vykonáva odpísaním z účtu povinnej organizácie v banke, sporiteľni, prípadne u inej právnickej osoby na to oprávnenej podľa osobitných predpisov.⁶⁾ Ak povinná organizácia nemá účet v banke, sporiteľni, prípadne u inej právnickej osoby na to oprávnenej, uskutoční sa výkon rozhodnutia ukladajúceho peňažné plnenie primerane podľa právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku.

(5) Pre výkon rozhodnutia o predaji založenej alebo zadržanej veci sa použije primerane právna úprava Občianskeho súdneho poriadku. Predaj nehnuteľných vecí vykoná štátne notárstvo podľa ustanovení notárskeho poriadku.

(6) Rozhodnutie ukladajúce nepeňažné plnenie vynucuje na návrh oprávnenej organizácie na výkon tohto rozhodnutia hospodárska arbitráž uložením poriadkovej pokuty do výšky 100 000 Kčs. Túto pokutu možno ukladať opätovne.

(7) Návrh na výkon rozhodnutia podáva oprávnená organizácia na orgáne, ktorý rozhodoval na prvom stupni. Ak to hospodárska arbitráž považuje za potrebné, rozhoduje za účasti organizácií. Pre toto konanie platia ostatné ustanovenia tretej časti primerane.

(8) Ak hospodárska arbitráž z dôvodov hodných osobitného zreteľa nevyhovie návrhu na výkon rozhodnutia, rozhodne o odklade výkonu; o výkone rozhodne na návrh oprávnenej organizácie, len čo dôvody odkladu pominú.

(9) Ak organizácia preukáže, že povinnosti uložené rozhodnutím alebo im zodpovedajúce práva prešli na inú organizáciu, možno rozhodnutie vykonať proti alebo v prospech tejto inej organizácie; hospodárska arbitráž v rozhodnutí vyznačí, že došlo k prechodu povinností alebo práv na inú organizáciu.

9) § 14 zákona č. 158/1989 Zb. o bankách a sporeiteľniach.“.

62. V § 43 sa text „§ 41 alebo § 42“ nahrádza textom „§ 39 alebo § 41“.

63. § 44a ods. 1 sa dopĺňa písmenom c), ktoré znie:

„c) náhrada potrebných nákladov.“.

64. § 44a ods. 3 sa vypúšťa.

65. § 45 včítane nadpisu znie:

„§ 45

Oznamovanie závad

(1) Hospodárska arbitráž upozorňuje organizácie na podstatné závady v ich konaní, ktoré vyšli najavo pri výkone arbitrážnej činnosti (signalizácia).

(2) Ten, kto bol upozornený na závadu, je povinný najneskôr do 30 dní od doručenia upozornenia, ak nebola určená iná lehota, oznámiť, aké opatrenia urobil na odstránenie závad.“.

66. V § 46 sa vypúšťa druhá veta.

67. § 46a včítane nadpisu sa vypúšťa.

68. § 46b ods. 6 prvá veta znie: „O návrhu na uloženie hospodárskej pokuty sa rozhoduje vždy v senáte zloženom z troch štátnych arbitrov, z ktorých jeden predsedá.“.

69. V § 46b sa vypúšťa odsek 7. Doterajšie odseky 8 a 9 sa označujú ako odseky 7 a 8.

70. V § 46b v novooznačenom odseku 8 sa v prvej vete za slová „môže zmeniť“ vykladajú slová

„alebo zrušiť a prikázať vec na nové prejednanie“ a slová „Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky“ sa nahrádzajú slovami „hospodárskej arbitráže“.

71. § 46c znie:

„§ 46c

(1) Hospodárske pokuty uložené podľa § 46b organizáciám v pôsobnosti federácie sa odvádzajú do štátneho rozpočtu federácie, hospodárske pokuty uložené ostatným organizáciám sa odvádzajú do štátnych rozpočtov republík.

(2) V rozhodnutí o uložení hospodárskej pokuty sa uvedie, ktorá orgnizácia a akú sumu je povinná odviešť. V rozhodnutí sa uvedie aj štátny orgán, na ktorého účet sa má určená suma odviešť; rovnopis rozhodnutia zašle hospodárska arbitráž aj tomuto orgánu.“.

72. V § 46d ods. 6 prvá veta znie: „O návrhu na vyslovenie neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia sa rozhoduje vždy v senáte zloženom z troch štátnych arbitrov, z ktorých jeden predsedá.“.

73. V § 46d sa vypúšťa odsek 7. Doterajší odsek 8 sa označuje ako odsek 7.

74. V § 46d v novooznačenom odseku 7 sa v prvej vete za slová „môže zmeniť“ vkladajú slová „alebo zrušiť a prikázať vec na nové prejednanie“ a slová „Štátnej abitráže Československej socialistickej republiky“ sa nahrádzajú slovami „hospodárskej arbitráže“.

75. § 46e znie:

„§ 46e

(1) Pre konanie o uložení hospodárskej pokuty a o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia platia primerane ustanovenia tretej časti.

(2) Ak hospodárska arbitráž začína konanie z vlastného podnetu, začína sa konanie dňom vydania rozhodnutia o začatí konania.

(3) Za tieto konania sa arbitrážne poplatky neplatia.“.

76. V § 47a sa vypúšťa slovo „socialistickej“.

77. § 47b sa vypúšťa.

Čl. II

Prechodné ustanovenia

(1) Súdy dokončia spory začaté na nich pred účinnosťou tohto zákona, aj keď podľa ustanovení tohto zákona tieto spory do ich právomoci nepatria.

(2) Arbitrážne konania začaté pred účinnosťou tohto zákona sa ukončia podľa doterajších predpi-

sov. Proti rozhodnutiam vydaným v týchto konaniach nie sú prípustné opravné prostriedky podľa tohto zákona. Pri preskúvaní týchto rozhodnutí sa postupuje podľa doterajších predpisov.

(3) Lehota pre výkon rozhodnutia, ktorá začala plynúť pod 1. májom 1990, sa až do jej zakončenia posudzuje podľa doterajších predpisov.

(4) Platenie a výška arbitrážnych poplatkov za odvolanie (§ 39 ods. 3 zákona o hospodárskej arbitráži) sa spravuje príslušnými ustanoveniami osobitných predpisov,⁷⁾ ktorými sa určujú arbitrážne poplatky, upravujúcimi poplatky za preskúmanie rozhodnutia.

Čl. III

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. vyhláška hlavného arbitra ČSSR č. 40/1966 Zb. o určení miestnej príslušnosti pre rozhodovanie hospodárskych sporov týkajúcich sa niektorých závodov (organizačných zložiek) socialistických organizácií,

2. opatrenie hlavného arbitra ČSSR č. HA 156/1977/JA, ktorým bola určená s účinnosťou od 1. 7. 1977 na prerokúvanie a rozhodovanie predzmluvných sporov a sporov o práva zo zodpovednosti za vady týkajúce sa investičnej výstavby elektrární za príslušnú Štátnu arbitráž Československej socialistickej republiky v Prahe - reg. v čiastke 10/1977 Zb.,

3. opatrenie hlavného arbitra ČSSR č. HA 557/74, ktorým určil s účinnosťou od 1. 10. 1974 príslušnosť pre prejednávanie a rozhodovanie hospodárskych sporov, v ktorých je žiadateľom IMEX dovoz a vývoz - obchodný podnik, Praha, a ktoré sa týkajú jeho odštepného závodu v Bratislave, Štátnej arbitráže pre hl. m. Slovenskej socialistickej republiky Bratislavu v Bratislave - reg. v čiastke 13/1974 Zb.,

4. opatrenie hlavného arbitra ČSSR č. FD 377-0-4/Fa, ktorým určil odchylné od ustanovenia § 14 ods. 2 zákona o hospodárskej arbitráži s účinnosťou od 2. 4. 1981 príslušnosť na prerokúvanie a rozhodovanie

- a) majetkových sporov týkajúcich sa výstavby elektrární, ktoré vedú finálni dodávatelia a dodávatelia výrobkov pre generálnu dodávku technológie proti koncernovému podniku Škoda Plzeň,
- b) sporov o uzavretí hospodárskych zmlúv vedených medzi koncernovým podnikom Škoda Plzeň ako hlavným dodávateľom vyvázaných elektrární a jeho dodávateľmi.

Podľa tohto opatrenia je príslušná Štátna arbitráž pre hlavné mesto Prahu - reg. v čiastke 16/1981 Zb.,

5. výnos hlavného arbitra ČSSR č. 1/1989 zo 14. apríla 1989, ktorým určil odchylné od ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o hospodárskej arbitráži príslušnosť pre prejednávanie a rozhodovanie hospodárskych sporov súvisiacich s plnením pre vývoz alebo z dovozu, v ktorých je žiadateľom alebo odporcom Koospol, účastinná spoločnosť pre zahraničný obchod, Praha, a ktoré sa týkajú jeho filiálky v Bratislave - reg. v čiastke 17/1989 Zb.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosti 1. májom 1990.

Čl. V

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži, ako vyplýva z neskorších predpisov.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

7) Nariadenie ministra financií č. 78/1958 Zb., ktorým sa určujú arbitrážne poplatky.

107

Z Á K O N

z 19. apríla 1990,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 73/1952 Zb. o dani z obratu

Federálne zhromaždenie Česko-slovenskej federatívnej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Č l á n o k I

Zákon č. 73/1952 Zb. o dani z obratu sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 znie:

„§ 1

Daň z obratu (ďalej len „daň“) je nástrojom rozdelenia a znovurozdelenia národného dôchodku.“.

2. § 2 znie:

„§ 2

Platitelia dane

(1) Platitelia dane¹⁾ sú:

- a) štátne podniky, štátne hospodárske organizácie, združenia s právnou subjektivitou, akciové spoločnosti, obchodné spoločnosti, štátna organizácia Česko-slovenské štátne dráhy a špecializované železničné organizácie, bytové, spotrebné, výrobné a iné družstvá, zväzy družstiev, Ústredná rada družstiev, družstevné podniky a jednotné roľnícke družstvá, spoločné podniky, podniky a hospodárske zariadenia spoločenských organizácií;
- b) podniky zahraničného obchodu, účelové zahraničnoobchodné organizácie, združenia pre zahraničný obchod, podniky so zahraničnou majetkovou účasťou;
- c) fyzické osoby (podnikatelia), ktoré boli zapísané do podnikového registra;

d) subjekty so sídlom v cudzine vykonávajúce hospodársku činnosť na území Česko-slovenskej federatívnej republiky.

(2) Daň vyrovnávajú aj niektoré rozpočtové a iné štátne organizácie s medzinárodným prvkom na území Česko-slovenskej federatívnej republiky, ak tak ustanovuje Federálne ministerstvo financií, pokiaľ ide o subjekty v pôsobnosti orgánov a Ministerstvo financií, federácie, cien a miezd Českej republiky a Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej republiky, ak ide o ostatné subjekty.

(3) Ak sa ďalej používa pojem „podnik“, rozumejú sa ním subjekty uvedené v odsekoch 1 a 2.“.

3. Názov § 3 znie:

„§ 3

Predmet dane“.

4. V § 3 ods 1 sa za slová „vlastného nákupu“ dopĺňajú slová „a tovaru z dovozu“.

5. § 3 ods. 4 znie:

„(4) Obrat z predaja tovaru do zahraničia nepodlieha dani.“.

6. V § 3 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Dovoz neobchodného tovaru nepodlieha dani; vzťahujú sa naň predpisy o cle.“.

7. V § 4 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Zdaniteľným obratom je takisto predajná cena tovaru realizovaného na území Česko-slo-

1) Zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku.
Hospodársky zákonník č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 104/1990 Zb. o akciových spoločnostiach.
Zákon č. 68/1989 Zb. o organizácii Československé štátne dráhy.
Zákon č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve.
Zákon č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.
Zákon č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 173/1988 Zb. o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní fyzických osôb.

venskej federatívnej republiky v jednotkách cudzej meny.“.

8. V § 4 doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3, v ktorom sa slová „Zdaniteľnosť obratu“ nahrádzajú slovami „Zdaniteľný obrat“.

9. § 5 sa vypúšťa.

10. § 6 znie:

„§ 6

Určenie dane

Federálne ministerstvo financií určí spôsob výpočtu dane vo vykonávacej vyhláške a sadzby v Sadzobníku dane z obratu.“.

11. § 8 ods. 1 znie:

„(1) Podnik je povinný predložiť miestne príslušnému finančnému orgánu²⁾ (ďalej len „finančný orgán“) hlásenie o dani z obratu (ďalej len „hlásenie“) na predpísanom tlačive v lehotách ustanovených vykonávacou vyhláškou. Podnik je povinný podať na vyzvanie finančného orgánu vysvetlenie, opravu alebo doplnenie hlásenia.“.

12. § 8 ods. 2 znie:

„(2) Finančný orgán preskúma hlásenie, a ak sa odchyľuje ním vypočítaná daň od dane podľa hlásenia, upovedomí o rozdiel podnik.“.

13. V § 8 ods. 3 sa slová „okresnému národnému výboru“ nahrádzajú slovami „finančnému orgánu“, slová „daňového“ a „daňové“ sa vypúšťajú a za slovami „kalendárneho mesiaca“ sa dopĺňa slovo v zátvorke „(štvrtroka)“.

14. § 8 ods. 4 znie:

„(4) Podnik je povinný podať do 31. januára po uplynutí kalendárneho roka vyúčtovanie dane príslušnému finančnému orgánu na predpísanom tlačive, v ktorom uvedie daňovú povinnosť a platby na daň. Finančný orgán preskúma vyúčtovanie a v prípade, že zistí nezhody, oznámi podniku do tridsiatich dní odo dňa podania vyúčtovania rozdiely medzi vyúčtovaním podniku a vyúčtovaním finančného orgánu.“.

15. § 9 ods. 1 znie:

„(1) Podniky sú povinné prihlásiť sa na daňovú registráciu na miestne príslušných finančných orgá-

noch podľa svojho sídla. Finančný orgán vedie na účely dane kataster podnikov, v ktorom vyznačuje daňovo dôležité skutočnosti a súvislosti.“.

16. V § 9 ods. 2 sa slová „okresnému národnému výboru“ nahrádzajú slovami „finančnému orgánu“; posledná veta sa vypúšťa.

17. § 10 znie:

„§ 10

Použitie účtovníctva

Údaje účtovníctva slúžia aj daňovým účelom.“.

18. V § 12 sa vypúšťa odsek 1. Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 1 a 2.

19. V § 13 ods. 1 sa slová „okresných a krajských národných výborov“ nahrádzajú slovami „finančných orgánov“ a slovo „daňových“ sa vypúšťa.

20. V § 13 ods. 2 sa slovo „obyvatelia“ nahrádza slovom „občania“ a slová okresné a krajské národné výbory alebo Ministerstvo financií sa nahrádzajú slovami „finančné orgány“.

21. Názov § 14 znie:

„§ 14

Penále a zvýšenie dane“.

22. V § 14 ods. 1 sa slová „vo výške 0,05 %“ nahrádzajú slovami „vo výške 0,1 %“.

23. V § 14 ods. 2 sa slovo „daňové“ vypúšťa.

24. V § 14 sa dopĺňa odsek 3, ktorý znie:

„(3) Ak finančný orgán zistí, že hlásenie bolo nesprávne alebo neúplné, je oprávnený skrátenú daň zvýšiť o 20 %. Ak podnik zistí nesprávnosť alebo neúplnosť sám a podá dodatočné hlásenie, je finančný orgán oprávnený skrátenú daň zvýšiť o 10 %.“.

25. § 15 znie:

„§ 15

Vymáhanie dane

Ak podnik nezaplatí daň v lehote, zašle finančný orgán príslušnej banke alebo sporiteľni príkaz na vybratie a súčasne o tom upovedomí podnik. Tento príkaz vykoná banka alebo sporiteľňa prednostne.“.

2) Zákon Českej národnej rady č. 33/1970 Zb. o finančných správach.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 115/1970 Zb. o finančných správach.

26. V § 17 sa odsek 1 vypúšťa; ďalej sa vypúšťa
označenie odseku 2.

Č l á n o k I I

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

